

**METODOLOGIA privind ORGANIZAREA
EXAMENELOR DE FINALIZARE A STUDIILOR
UNIVERSITARE DE LICENȚĂ**

Facultatea de Sociologie și Psihologie

Anul universitar 2018-2019

The Methodology for Organizing Final Bachelor Exams

2018-2019

Elaborat:	Decan, Conf. univ. dr. Mariana CRAȘOVAN	Semnături
Aviz:	Consiliul Facultății de Sociologie și Psihologie	Proces verbal din
<i>Ediția a VI-a</i>		
<i>Intrat în vigoare la data de</i>		
<i>Retras la data de</i>		

CAPITOLUL I

DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- Art. 1.** Prezenta metodologie este realizată pe baza Regulamentului general pentru organizarea în Universitatea de Vest din Timișoara a examenelor de finalizare a studiilor universitare de licență.
- Art. 2.** Prezenta metodologie privind organizarea și desfășurarea examenelor de licență/diplomă se elaborează în conformitate cu:
- prevederile art. 120, 137,138, 140, 143, 145, 146, 152 și 157 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011;
 - prevederile Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare;
 - în temeiul art. 1, 2 și 3 din Legii nr. 60/2000 privind dreptul absolvenților învățământului superior particular de a susține examenul de finalizare a studiilor la instituții de învățământ superior de stat acreditate;
 - Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5643 /2017 privind Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație din 12.12.2017 (intrat în vigoare din 28.12.2017).

CAPITOLUL II

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE LICENȚĂ/DIPLOMĂ

- Art. 3.** Programele de studii universitare de licență organizate în baza Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare cu modificările și completările ulterioare se finalizează cu examen de licență pentru ciclul de studii universitare de licență.
- Art. 4.** Facultatea de Sociologie și Psihologie (FSP) organizează examen de licență la:
- programele de studii universitare de licență / specializările acreditate în condițiile legii;
 - programele de studii universitare de licență / specializările autorizate să funcționeze provizoriu pentru care Facultatea de Sociologie și Psihologie din Universitatea de Vest din Timișoara are, în același domeniu de licență, programe de studii universitare de licență/specializări acreditate.
- Art. 5.** Pot susține examen de licență la Facultatea de Sociologie și Psihologie, Universitatea de Vest din Timișoara:
- absolvenții proprii, specializările: Psihologie, Asistență socială Zi și IDD, Pedagogie, Psihopedagogie specială, Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Sociologie și Resurse umane.
 - absolvenții altor instituții de învățământ superior acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, la programe de studii universitare de licență care există în structura FSP, cu respectarea prevederilor legale ;
 - absolvenții studiilor universitare de licență din alte instituții de învățământ superior care îndeplinesc condițiile legale.
- Art. 6.** Programele de studii universitare organizate în baza Legii învățământului nr. 84/1995, pentru absolvenții care au beneficiat de prelungire de studii se finalizează:

- a. cu examen de licență/diplomă, pentru studiile în învățământul universitar de lungă durată;
- b. cu examen de absolvire, pentru studiile în învățământul universitar de scurtă durată

Art. 7. Pentru absolvenții de învățământ superior particular care se încadrează în prevederile Legii nr. 60/2000, precum și pentru absolvenții care provin de la instituții de învățământ superior și / sau programe de studii care au intrat în lichidare se organizează examen de selecție, anterior susținerii examenului de finalizare a studiilor.

- Examenul de selecție se organizează și se desfășoară în cadrul Universității de Vest din Timișoara;
- Examenul de selecție constă din minim 3 probe scrise;
- Pot susține examen de licență doar absolvenții care au promovat examenul de selecție;
- Examenul de selecție promovat este recunoscut în toate sesiunile ulterioare de examene de licență/diplomă, dar numai în cadrul Universității de Vest din Timișoara.

Art. 8.

- (1) Taxa de înscriere la examenul de finalizare de studii de licență pentru absolvenții externi UVT și absolvenți ai UVT care nu au susținut examenul de licență în sesiunea promoției lor se stabilește anual prin hotărâre a Senatului UVT.
- (2) Modalitatea de acoperire a cheltuielilor pentru absolvenții altor instituții de învățământ superior pentru care UVT organizează și desfășoară examenul de licență se regăsește în regulamentele și procedurile interne UVT.

Art. 9.

- (1) Evaluarea cererilor de susținere a examenelor de finalizare a studiilor universitare de licență la UVT, în cazul absolvenților proveniți de la alte universități din țară, se realizează conform *Procedurii de sistem* din UVT aprobată prin HS 25/22.02.2017 (anexa 2 la Regulament).
- (2) Înscrierea absolvenților de la alte universități din țară pentru examenul de licență/diplomă se realizează de către universitatea în care candidații (studenții) au urmat studiile.
- (3) Susținerea examenului de finalizare a studiilor de licență de către candidații (studenții) care provin de la alte universități din țară se face pe baza încheierii unui protocol între Universitatea de Vest din Timișoara și universitatea solicitantă.
- (4) În protocol se stipulează locul desfășurării examenului, documentele necesare candidatului pentru a susține examenul de finalizare a studiilor universitare de licență în Universitatea de Vest din Timișoara, alte drepturi și obligații ale părților. Protocolul va avea ca anexe aprobarea celor două senate universitare (al universității absolvite și al Universității de Vest din Timișoara ca instituție organizatoare a examenului de licență), după avizul favorabil al Consiliilor de administrație.
- (5) Pentru situații deosebite, temeinic motivate, Universitatea de Vest din Timișoara poate desfășura susținerea examenului de licență la alte instituții de învățământ superior de unde provin candidații, în baza unui protocol încheiat între cele două universități și numai cu aprobarea Ministerului Educației Naționale.

Art. 10. La un program de studii / specializare, examenul de licență se organizează și se desfășoară în aceleași condiții pentru toți absolvenții, la sediul UVT, indiferent de forma de învățământ parcursă sau de instituția de învățământ superior absolvită.

Art. 11.

- (1) Înscrierea candidaților pentru examenul de finalizare a studiilor universitare de licență se face nu mai târziu de 5 zile înainte de data programată pentru începerea examenului.
- (2) Toți candidații la examenele de licență prezintă la înscriere un *certificat de competență lingvistică* într-o limbă de largă circulație internațională eliberat de către un departament de profil din cadrul Universității de Vest din Timișoara.
- (3) *Raportul de similaritate* rezultat ca urmare a verificării originalității lucrării de licență pe platforma de e-learning însoțește în mod obligatoriu lucrarea de licență conform *Metodologiei privind verificarea originalității lucrărilor de finalizare a studiilor de licență și master în Universitatea de Vest din Timișoara*. Procentul de similaritate acceptat, pentru fiecare domeniu de studii în parte. Conform Hotărârii Consiliului Facultății este: asistență socială – 20%; psihologie - 10% fără bibliografie și 20% cu bibliografie; sociologie – 20% (fără bibliografie); Științe ale educației - 20% cu bibliografie.
- (4) Structura generală a lucrării de licență, precum și modalitatea de tehnoredactare a acesteia sunt precizate în metodologiile elaborate de către fiecare Departament (Anexele 1 – Asistență socială, Anexa 2 -Psihologie, Anexa 3 - Sociologie și Anexa 4 - Științe ale Educației). Coperta și pagina de titlu pentru lucrarea de licență au un format standardizat la nivel de UVT, conform Anexei 5.

Art. 12.

- (1) Comisiile de examen și de analiză și soluționare a contestațiilor se stabilesc pe programe de studii, prin decizie a rectorului Universității de Vest din Timișoara, la propunerea Consiliului FSP și sunt aprobate de Senatul UVT.
- (2) Comisiile de examen sunt formate din minim 3 membri (în afară de secretarul comisiei). Comisiile de soluționare a contestațiilor sunt formate din 3 membri, alții decât membrii comisiei de examen. Componenta comisiilor de examen și de soluționare a contestațiilor, precum și numărul membrilor acestora nu se modifică pe durata examenului de finalizare a studiilor de licență.
- (3) Se recomandă nominalizarea a 2-3 membri supleanți pentru comisiile de examen.
- (4) Componenta comisiilor de examen și de analiză și soluționare a contestațiilor este propusă de directorul de departament și avizată de către Consiliul Departamentului și Consiliul Facultății. După aprobarea în Senatul UVT, acestea se publică pe site-ul UVT și pe site-ul facultății www.fsp.uvt.ro.
- (5) Membrii unei comisii trebuie să aibă titlul științific de *doctor* și gradul didactic de lector, conferențiar sau profesor.
- (6) Președintele comisiei va avea funcția didactică de minim lector, iar secretarul comisiei poate fi asistent universitar și are atribuții numai de administrare a documentelor.
- (7) Conform legii, atât membrii comisiei de examen, cât și secretarul comisiei nu se pot afla cu cei evaluați sau între ei în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv.
- (8) Conducerea UVT și comisiile de examen poartă întreaga responsabilitate pentru organizarea și desfășurarea examenelor de licență.

Art. 13.

- (1) Examenul de licență în UVT constă din două probe:
 - a) *Proba 1* de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate (5 credite);
 - b) *Proba 2* de prezentare și susținere a lucrării de licență (5 credite).

- (2) Cele două probe se desfășoară în prezența, în același loc și în același moment, a comisiei de examen și a examenatului.
- (3) Prezentarea și susținerea lucrării de licență sunt publice.
- (4) Media finală a examenului de licență se calculează cu două zecimale, fără rotunjire, ca medie aritmetică a celor două probe.
- (5) Media de promovare a examenului de licență trebuie să fie cel puțin 6.00, iar la fiecare probă nota de promovare trebuie să fie cel puțin 5.00. Media unei probe, calculată ca medie aritmetică a notelor membrilor comisiei de examen, precum și media examenului de licență se calculează cu două zecimale, fără rotunjire. Notele acordate de membrii comisiei de examen, la probele orale, sunt numere întregi de la 1 la 10. Nota de la proba de prezentare și susținere a lucrării de licență se calculează exclusiv prin realizarea mediei aritmetice a notelor acordate de către membrii comisiei de examinare.
- (6) Tematica și bibliografia se publică pe site-ul facultății cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului de finalizare a studiilor de licență.
- (7) Deliberarea comisiilor de examen cu privire la stabilirea rezultatelor examenului de licență nu este publică.

Art. 14.

- (1) Data examenelor, condițiile de înscriere, conținutul, etc vor fi afișate la avizierele facultății și pe pagina web www.fsp.uvt.ro;
- (2) Rectorul poate anula, cu aprobarea Senatului UVT, un examen de licență atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase.

Art. 15.

- (1) Rezultatele examenelor se comunică prin afișare în termen de cel mult 48 de ore de la data susținerii probei, la avizierul facultății și pe pagina web a universității.
- (2) Eventualele contestații privind rezultatul se depun la secretariatul facultății în termen de 24 de ore de la comunicarea/afișarea rezultatelor și se rezolvă în termen de 48 de ore de la data încheierii depunerii contestațiilor, de către comisia de analiză și soluționare a contestațiilor la nivel de facultate aprobată în senatul universitar. Contestațiile se rezolvă exclusiv la nivelul facultății, iar deciziile comisiilor de analiză și soluționare a contestațiilor sunt definitive.
- (3) Conform legii, membrii comisiei de analiză și soluționare a contestațiilor nu se pot afla, cu cei evaluați sau între ei, în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv.
- (4) Rezultatele obținute la probele orale, de aptitudini sportive sau artistice nu pot fi contestate.

Art. 16. În cazul neprezentării la sau nepromovării examenului de licență în anul absolvirii, în sesiunile programate, studentul poate să susțină probele într-o sesiune ulterioară cu suportarea cheltuielilor aferente, valoarea acestora fiind conformă Hotărârii senatului UVT.

Art. 17. Diplomele pentru absolvenții care au promovat examenul de licență se eliberează de către Universitatea de Vest din Timișoara în termen de cel mult 12 luni de la data promovării.

Art.18.

- (1) Până la eliberarea diplomei, absolvenții care au promovat examenul de licență/diplomă primesc, la cerere, adeverințe de absolvire a studiilor.
- (2) Adeverința de absolvire a studiilor conferă titularului aceleași drepturi legale ca și diploma și este necesar să conțină funcția, numele, prenumele și semnătura persoanelor responsabile din instituția de învățământ superior, precum și informațiile următoare:

- a) domeniul de studii universitare;
 - b) programul de studii/specializarea;
 - c) perioada de studii;
 - d) media de finalizare a studiilor;
 - e) statutul de acreditare/autorizare provizorie, forma de învățământ, limba de predare, locația geografică, numărul de credite și actul normativ care le stabilește (hotărâre a Guvernului, ordin al ministrului, după caz).
- (3) În caz de pierdere sau de distrugere, eliberarea unei noi adeverințe urmează procedurile legale privind eliberarea duplicatelor actelor de studii.
- (4) Absolvenții care nu promovează examenul de finalizare a studiilor primesc, la cerere, un certificat de studii universitare eliberat de instituția de învățământ superior absolvită, care va cuprinde informațiile prevăzute la alin. (2), cu excepția lit. d), care se va înlocui cu mediile de promovare a anilor de studii.

Art. 19. Absolvenții promoțiilor anterioare se pot înscrie la examenele de finalizare a studiilor în sesiunile programate. Împreună cu diplomele de licență, Universitatea de Vest din Timișoara eliberează și suplimentele de diplomă pentru proprii absolvenți, iar în cazul în care a organizat și desfășurat examene de finalizare a studiilor pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior intrate în lichidare, Universitatea de Vest din Timișoara are obligația de a emite diploma și suplimentul la diplomă în baza situației școlare depusă în dosarul de înscriere la examen. Facultatea păstrează în arhiva facultății dosarul absolventului declarat admis la examenul de licență.

CAPITOLUL III DISPOZIȚII FINALE

Art. 20. Examenul de licență, în anul universitar 2018-2019, se va desfășura în: prima sesiune de examinare cuprinsă între 01.07 – 07.07. 2019 și în a-II-a sesiune de examinare cuprinsă între 09.09 – 15.09.2019, conform Structurii anului universitar 2018-2019 aprobată în Senatul UVT. Datele pentru fiecare specializare sunt prezentate în Anexele 1-4 la prezentul regulament.

Art. 21. Studenții care au fost în programe Erasmus sau alte tipuri de mobilități instituționalizate în semestrul II al anului universitar 2018-2019 și au dobândit calitatea de absolvent după data susținerii examenului de licență al promoției lor se pot prezenta la două sesiuni de examinare fără a plăti taxa aferentă.

Art. 22. Examenele de finalizare a studiilor se pot organiza în 3 sesiuni, în perioadele stabilite de senatul UVT, din care două sesiuni în anul universitar 2018–2019 și o sesiune în luna februarie a anului universitar următor, la solicitarea Consiliilor facultăților și cu aprobarea Senatului UVT.

Art. 23. În UVT, este interzisă comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumparator a calității de autor al unei lucrări de licență/diplomă.

Art. 24. Prezenta Ediție a Regulamentului a fost aprobată în Consiliul Facultății de Sociologie și Psihologie din **05.02.2019**.

Anexa 1 - Metodologia de desfășurare a examenului de licență, Departamentul de Asistență socială

Valabilă pentru anul universitar 2018-2019

I. Înscrierea la examenul de licență & Dispoziții generale

Art. 1. Se pot înscrie la examenul de licență absolvenții specializării Asistență Socială, ZI și ID, din cadrul UVT, care au îndeplinit obligațiile contractuale pe parcursul celor trei ani de studii (au promovat toate examenele, au plătit la zi taxele de școlarizare, dețin certificat de competență lingvistică sau au făcut patru semestre de limba engleză în facultate și au patru note în catalog (aferele celor patru semestre), au încheiat cu succes relația de coordonare, au finalizat lucrarea de licență, iar aceasta a fost notată de către coordonator cu cel puțin nota 6.

Art. 2. Se pot înscrie la examenul de licență și absolvenți de Asistență Socială ai altor universități recunoscute din țară, dar numai în baza unui acord încheiat între Senatul UVT și senatele universităților respective.

Art. 3. Sunt prevăzute două sesiuni pentru susținerea examenului de licență, de regulă în luna iulie și în luna septembrie, conform structurii anului universitar, aprobată de Senatul UVT.

Art. 4. Perioada până la care se pot îndeplini obligațiile contractuale este prima zi calendaristică după încheierea ultimei sesiuni de restanțe, avută la dispoziție de studenți în sesiunea în care doresc să-și susțină licența.

Art. 5. Coordonatorul lucrării de licență poate fi orice cadru didactic al DAS care deține titlul de doctor în științe. În cazul în care profesorul coordonator, ales de către student, este cadru asociat al DAS, se recomandă ca procesul de coordonare să se efectueze în co-tutelă cu un cadru didactic titular al DAS.

Art. 6. Cadrele didactice care dețin titlul de doctor în cadrul DAS vor elabora și propune o listă cu tematici/titluri orientative pentru lucrările de licență ce va fi trimisă Directorului DAS spre consultare și aprobare, până în 15 mai 2018. Lista centralizată va fi afișată pe site-ul DAS și UVT la avizierul de la etajul VI.

Art. 7. Studenții pot opta pentru una dintre tematicile/ titlurile orientative propuse sau pot avea propria opțiune privind titlul lucrării, opțiune agreată de către coordonatorul ales sau desemnat.

Art. 8. În anul universitar 2018-2019, studenții din anul al II-lea vor opta până la jumătatea lunii iunie 2018 pentru titlul lucrării de licență și pentru coordonator. Alegerea de către studenți a tematicii/titlurilor lucrărilor de licență se realizează până la jumătatea lunii iunie, iar în mod excepțional (pentru situații obiective și justificate), până la data de 30 noiembrie 2018.

Art. 9. Opțiunile studenților vor fi exprimate printr-o cerere scrisă adresată coordonatorului ales. Anexa 1.1 reprezintă **CEREREA PENTRU APROBAREA TITLULUI LUCRĂRII DE LICENȚĂ ȘI A COORDONATORULUI ȘTIINȚIFIC**. Ea va fi semnată de coordonator, de student și avizată de Directorul DAS. Cererea cu semnătura coordonatorului și a studentului, va fi depusă spre avizare la secretariatul DAS, până în data de 30 iunie a anului precedent susținerii examenului de finalizare a studiilor universitare. În cazuri excepționale și justificate, cererea poate fi depusă la secretariat, cel târziu până la data de 30 noiembrie 2018.

Art. 10. Studenții vor contacta coordonatorul lucrării de licență, pentru semnarea cererii prezentate în Anexa 1.1, dar și pentru a stabili împreună calendarul lucrării de licență, până la jumătatea lunii iunie, iar pentru cazuri excepționale și justificate, până la sfârșitul lunii noiembrie a ultimului an de studii.

Art. 11. Studenții care nu își exprimă opțiunea pentru lucrarea de licență și coordonator, până cel târziu la data de 30 noiembrie a ultimului an de studii (pentru cazuri extraordinare și motivate în scris), pierd dreptul de a mai susține examenul de finalizare a studiilor universitare, în prima sesiune de licență.

Art. 12. Coordonatorul are dreptul să renunțe la coordonarea lucrării de licență, dacă:

- (1) studentul nu respectă, în mod repetat, termenele și condițiile legate de lucrarea de licență;
- (2) se constată o tentativă de fraudă asupra datelor prezentate în lucrare, plagiat sau alte încălcări grave de natură etică. Dacă se va afla în una dintre situațiile prezentate, studentul nu-și va mai putea susține lucrarea de licență în prima sesiune curentă. În aceste cazuri, profesorul coordonator va completa un referat în acest sens.

Art. 13. Studentul are dreptul să solicite schimbarea coordonatorului, printr-o cerere scrisă până în 15 decembrie, dacă se află în următoarele situații, menționate mai jos:

- (1) caz de boală;
- (2) deplasări de lungă durată ale coordonatorului;
- (3) caz de abuz, constatat prin probe;
- (4) incompatibilitate între coordonator și student, însoțită de voința celor doi, precum și de condiția avizării în prealabil a cererii de transfer, atât de fostul coordonator, cât și de noul coordonator.

Art. 14. Studenții vor utiliza și aplica instrumentele de cercetare/investigare preluate din literatura de specialitate și/sau elaborate de ei, cu acordul coordonatorului.

Art. 15. Lucrarea de licență se va preda de către student la secretariatul DAS, cu cel puțin 5 zile înainte de începerea examenului de licență, astfel: (1) un exemplar tipărit și legat cu copertă; (2) un CD cu întreaga lucrare de licență într-un document word și unul pdf, precum și baza de date a cercetării lucrării de licență; (3) raportul de originalitate, obținut prin utilizarea softului

antiplagiat TURNITIN. Acest raport de originalitate va fi avizat de către coordonatorul lucrării de licență.

Art. 16. Lucrarea de licență se prezintă în fața unei comisii alcătuită din minimum trei cadre didactice (un președinte, cu gradul didactic de profesor sau conferențiar și membri evaluatori având cel puțin gradul didactic de lector și titlul științific de doctor). Secretarul comisiei de examen poate fi un cadru didactic având funcția de lector sau asistent. Comisiile de examen se stabilesc de către Directorul DAS.

Art. 17. Plagiatul reprezintă expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale. Plagiatul se consideră ca atare dacă: (1) sunt preluate, însușite și folosite în cadrul lucrării, fragmente din alte lucrări de licență/disertație/teze de doctorat sau alte studii din literatura de specialitate, fără citarea și indicarea lor, în mod corespunzător sau (2) sunt preluate sau parafrazate idei sau chiar paragrafe din alte surse, fără citarea și indicarea lor, în mod corespunzător.

Art. 18. În caz de fraudă (plagiat, fabricarea datelor, cumpărarea lucrării de licență etc.), profesorul coordonator sau cel din comisie va consemna acest fapt într-un referat, cu menționarea probelor care îl susțin și va decide cu privire la respingerea lucrării de licență.

II Conținutul examenului de licență

Art. 19. Conform cadrului legal de reglementare, examenul de la specializarea Asistență Socială va cuprinde două probe:

Proba 1 – *Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate* se va realiza sub forma unui examen scris. **TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA EXAMENULUI SCRIS DE LICENȚĂ** sunt prezentate în Anexa 1.2.

Proba 2 – *Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență* se face pe baza realizării unei lucrări de specialitate de tip *articol empiric*. **GHIDUL PRIVIND ELABORAREA LUCRĂRII DE LICENȚĂ** este prezentat în Anexa 1.3.

III Desfășurarea și evaluarea examenului de licență

Art. 20. Cele două probe ale examenului de licență vor fi susținute în zilele calendaristice diferite, în următoarea ordine: Proba 1 (examen scris), Proba 2 (prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență). Zilele de derulare a examenului de licență variază anual, în funcție de perioada alocată derulării examenului de licență de către Senatul UVT (a se consulta calendarul activităților stabilit de Senatul UVT). Orarul derulării examenului de licență va fi anunțat cu cel puțin 48 de ore înaintea desfășurării acestuia.

Art. 21. Notarea la ambele probe se face prin acordarea unei note de la 1 la 10. La fiecare probă, examenul se încheie prin acordarea unei note, limita de promovare fiind de cel puțin 5.00 (cinci) la o probă. Media finală la examenul de licență este media aritmetică obținută din probele 1 și 2.

Art. 22. Examenul de licență este promovat dacă la toate probele susținute de absolvent, în cadrul aceleiași sesiuni, media aritmetică a notelor acordate, respectiv media finală a examenului, este de cel puțin 6.00 (șase). La promovarea examenului de licență se acordă un total de 30 de credite, repartizate astfel: pentru Proba 1 se acordă 20 de credite și pentru Proba 2 se acordă 10 credite.

Art. 23. O probă promovată este recunoscută în sesiunile ulterioare, dacă se va solicita în scris această recunoaștere de către candidat. În caz contrar, un candidat respins va susține ambele probe ale examenului de licență.

Art. 24. Susținerea probelor examenului de licență se va desfășura astfel:

Sesiunea IULIE 2019

Predare lucrare licență – termen limită – 30.06.2019.

Proba 1: 02.07.2019 examen scris

Proba 2: 4.07.2019 prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență

Sesiunea SEPTEMBRIE 2019

Predare lucrare licență – termen limită – 07.09.2019.

Proba 1: 10.09.2019 examen scris

Proba 2: 12.09.2019 prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență

3.1. Proba 1- Examenul scris

3.1.1. În cazul Probei 1 vor fi testate și evaluate cunoștințe fundamentale și de specialitate din următoarele trei discipline obligatorii: (1) *Teorii și metode în Asistența Socială*; (2) *Comunicarea în Asistența Socială*; (3) *Asistența Socială a familiei*. Tematica și bibliografia aferentă Probei 1, sunt elaborate de către cadrele didactice titulare ale disciplinelor incluse în tematica examenului scris de licență (se găsește în Anexa 1.2).

3.1.2. Orice încercare de utilizare a unor surse de informare ajutătoare (materiale scrise, aparat hands-free, telefon mobil, etc.) se consideră fraudă, având ca și consecință acordarea notei 1 și eliminarea candidatului din examenul de licență.

3.1.3. Timpul de rezolvare, de la comunicarea subiectelor către toți candidații prezenți în sală, este de maxim 3 ore.

3.1.4. Afișarea rezultatelor, depunerea și soluționarea eventualelor contestații se va realiza în aceeași zi cu cea în care s-a susținut examenul scris.

3.1.5. Contestația este admisă, dacă se constată o diferență între nota inițială și nota obținută în urma recorectării, indiferent de diferența dintre cele două. Nota finală este nota rezultată în urma recorectării, indiferent dacă aceasta este mai mare sau mai mică decât nota inițială.

3.2. Proba 2- Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență

3.2.1. În cazul Probei 2, afișarea listelor cu repartizarea pe comisii și intervale orare se va face cu o zi înainte de data susținerii publice a lucrării de licență.

3.2.2. Timpul alocat prezentării și susținerii lucrării de licență de către fiecare student, este de 15 minute.

3.2.3. Comisiile se stabilesc de către Directorul DAS, în funcție de domeniile de specialitate ale membrilor departamentului. Președintele comisiei de licență trebuie să fie profesor universitar sau conferențiar. Membrii unei comisii de examen trebuie să fie în număr de minimum 3 și să aibă cel puțin titlul de lector doctor, fiind selectați dintre cadrele didactice ale DAS. Secretarul comisiei de licență poate fi lector sau asistent universitar.

3.2.4. Nota obținută la Proba 2 reflectă valoarea științifică a lucrării de licență, a modului de prezentare și se calculează ca medie aritmetică a notelor acordate de membrii comisiei de examinare.

3.2.5. Coordonatorul lucrării va evalua conținutul și forma de redactare și elaborare a lucrării de licență. Membrii comisiei de evaluare vor evalua lucrarea, dar și prestația studentului în prezentarea și susținerea acesteia.

3.2.6. Fiecare evaluator al lucrării de licență (cei trei membri ai comisiei) acordă o notă de la 1 la 10. Media finală a Probei 2, este media aritmetică obținută din notele celor 3 evaluatori.

3.2.7. Dacă diferența dintre notele evaluatorilor este mai mare de 2 puncte, se procedează la revizuirea mediei de către comisie. Decizia finală, în situația imposibilității obținerii consensului, revine președintelui de comisie.

3.2.8. Coordonatorul poate să participe la susținerea lucrării coordonate, fără însă a influența membrii comisiei de evaluare.

3.2.9. Dacă studentul nu poate răspunde la cel puțin trei din întrebările comisiei adresate din conținutul lucrării de licență, respectiv dacă nu poate dovedi că rezultatele obținute în urma cercetării sunt proprii, lucrarea poate fi respinsă.

3.2.10. Cazurile de fraudă dovedite la Proba 2 sunt notate cu nota 1, studentul fiind descalificat din examenul de licență.

3.2.11. La Proba 2, fiind o evaluare orală, nu se admit contestații, doar dacă ele vizează aspectele procedurale ale acestui examen (cum ar fi greșeli în calculul notei finale).

IV Dispoziții finale

Art. 25. Prezenta metodologie privind examenul de licență intră în vigoare din anul universitar 2016-2017.

Art. 26. Decanii de an vor aduce la cunoștință această metodologie studenților DAS, în timp util.

Art. 27. Anexele 1.1, 1.2, 1.3 sunt prezentate în opis. Ele fac parte integrantă din prezenta metodologie, privind examenul de finalizare a studiilor universitare de licență, din cadrul DAS.

OPIS:

Anexa 1.1: CEREREA PENTRU APROBAREA TITLULUI LUCRĂRII DE LICENȚĂ ȘI A COORDONATORULUI ȘTIINȚIFIC;

Anexa 1.2: TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA EXAMENULUI SCRIS DE LICENȚĂ;

Anexa 1.3: GHIDUL PRIVIND ELABORAREA LUCRĂRII DE LICENȚĂ.

Avizat,

Director DAS

Prof. univ. dr. Cosmin GOIAN

CERERE PENTRU APROBAREA

TITLULUI LUCRĂRII DE LICENȚĂ ȘI A COORDONATORULUI ȘTIINȚIFIC

Aprob,
Prof. univ. dr. Cosmin GOIAN

Domnule Director de Departament,

Subsemnatul (a) _____ student(ă) în anul II, la
specializarea _____ forma de învățământ _____, Departamentul de Asistență
Socială, Facultatea de Sociologie și Psihologie, din cadrul Universității de Vest din Timișoara,
vă rog să binevoiți a-mi aproba lucrearea de licență cu titlul: _____

coordonator științific: _____,
pentru sesiunea IULIE / SEPTEMBRIE 2019.

Vă mulțumesc anticipat!

Timișoara,

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC,

STUDENT

**TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA EXAMENULUI SCRIS DE LICENȚĂ
(PROBA 1)**

**TEORII ȘI METODE ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ
(DISCIPLINA 1)**

Tematică:

1. Teorii (teoria stresului, a sistemelor, teoria comunicării, teoria modificării comportamentului, a rolurilor).
2. Intervenția în situație de criză.
3. Examinarea stării de sănătate mentală.
4. Cum să conduci prima întâlnire (cu o persoană adultă; cu un cuplu; cu o familie; cu un copil)?
5. Cum să determini dacă: un copil este neglijat sau victimă a abuzului; un client este dependent de substanțe; un client poate fi periculos ; un client se poate sinucide?
6. Cum să consiliezi?

Bibliografie orientativă:

1. Alexiu, M. (2008), *Teorii și practici ale intervenției în asistența socială*, Timișoara: Editura Mirton.
2. Alexiu, M. (2003) Valori și faze ale acțiunii sociale, în : Neamțu, G (coord.). *Tratat de asistență socială*, Iași: Polirom
3. Baci, L., Lazăr, T. (2010) *Bazele Asistenței Sociale*, Timișoara: Eurostampa
4. Bocancea, C., Neamțu, G. (1999) *Elemente de asistență socială*. Collegium Polirom
5. Buzducea, D. (2005) *Aspecte contemporane în asistență socială*. Collegium Polirom
6. Howe, D. (2000) *Introducere în teoria asistenței sociale*, București: Editura Alternative
7. Zastrow, Ch. (1985) *The Practice of Social Work*, Dorsey Press, Homewood.

COMUNICAREA ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ

(DISCIPLINA 2)

Tematică:

1. Elemente introductive și aplicabilitatea științelor comunicării în domeniul Asistenței Sociale.
2. Definiții și elemente ale comunicării.
3. Formele comunicării.
4. Teorii ale comunicării (modele semnificative).
5. Dificultăți care afectează reușita comunicării în domeniul Asistenței Sociale.
6. Analiza limbajului profesional în domeniul Asistenței Sociale.
7. Comunicarea scrisă în domeniul Asistenței Sociale.
8. Comunicarea și competențele administrative în domeniul Asistenței Sociale.
9. Tehnici de comunicare în colaborările asistenților sociali cu instituțiile din media.
10. Comunicarea publică în Asistența Socială.

Bibliografie orientativă:

1. Goian, C. (2015). *Comunicarea în asistența socială. Suport de curs*. Timișoara: Editura de Vest.
2. Baylon, Ch. (2000). *Comunicarea*. Iași: Editura Universității A.I.Cuza din Iași.
3. Boncu, Șt. (2005). *Procese interpersonale – Auto-dezvăluire, atracția interpersonală și ajutorare*. Iași: Editura Institutul European.
4. Lacombe, F. (2005). *Rezolvarea dificultăților de comunicare*. Iași: Editura Polirom.
5. Neamțu, George(coord.) (2016) *Enciclopedia Asistenței sociale*, Iași: Polirom
6. Stanton, N. (1995). *Comunicarea*. București: Editura Știință și Tehnică.

ASISTENȚA SOCIALĂ A FAMILIEI ȘI COPILULUI (DISCIPLINA 3)

Tematică:

1. Abordarea sistemică în Asistența Socială a familiei.
2. Tehnici pentru implicarea copiilor și adolescenților, în consilierea familială.
3. Tehnici de interviuare familială.
4. Genograma și care este utilitatea ei în Asistența Socială a familiei.
5. Tehnici de intervenție intergenerațională în Asistența Socială a familiei.
6. Ecomapa și cum se folosește ea în Asistența Socială a familiei.
7. Aspecte majore în evaluarea relațiilor din interiorul sistemului familial.
8. Tehnici de intervenție în sistemul relațional al familiei.

Bibliografie orientativă:

1. Neagoe, A. (2007). *Asistența socială a familiei: O abordare sistemică*. Timișoara: Editura Universității de Vest din Timișoara. pag. 29-148.
2. Runcan, P., 2010. *Asistența socială a persoanei și familiei*. Timișoara: Marineasa
3. Mihai, S.L. (2012). „Terapia de familie – abordare sistemică”, în Dumitrașcu, H. (coord.), *Consilierea în asistența socială*, Iași: Polirom, pag. 91-106.
4. Alexiu, M. (2003). „Valori și faze ale acțiunii în asistența socială”, în Neamțu, G., *Tratat de asistență socială*, Iași: Polirom, pag. 319-365.
5. Bădărău, O. L. (2011). *Asistența socială a familiei și copilului*. Iași: Institutul European.
6. Neamțu, George(coord.) (2016) *Enciclopedia Asistenței sociale*, Iași: Polirom

GHIDUL PRIVIND ELABORAREA LUCRĂRII DE LICENȚĂ (de tip articol empiric)

Scopul acestui *Ghid* este de a veni în sprijinul studenților de la Specializarea Asistență Socială, care sunt în faza de pregătire a lucrării de licență. *Ghidul* pune la dispoziția studenților informațiile de bază referitoare la cerințele generale, conforme cu standardele academice care trebuie respectate în elaborarea unei lucrări științifice, în general. Lucrarea de licență din domeniul Asistenței Sociale, este un produs științific și original, bazat atât pe documentare teoretică, cât și pe cercetare empirică.

Ghidul conține 3 părți principale, care vor ajuta studenții, într-un mod concret și unitar, să-și elaboreze lucrarea de licență sub forma unui articol empiric. Mai jos vom prezenta cele 3 părți ale *Ghidului*:

I. Reguli tehnice privind lucrarea de licență (de tip articol empiric);

II. Structura lucrării de licență (de tip articol empiric);

III. Reguli academice de citare și indicare a bibliografiei.

I. Reguli tehnice privind lucrarea de licență (de tip articol empiric)

1. Lucrarea de licență de tip articol empiric este un document scris de minimum 5000 de cuvinte și maximum 8000 de cuvinte (aproximativ 15-20 pagini A4), fără anexe. Lucrarea este redactată de student sub îndrumarea coordonatorului. Scopul lucrării de licență este evaluarea capacității studentului de a realiza în mod independent o lucrare științifică, pe baza metodologiei sociologice.
2. Lucrarea de licență va fi redactată pe computer, în format A4, la un rând și jumătate distanță, Times New Roman, mărimea literelor fiind de 12 puncte. Paginile vor fi numerotate cu cifre arabe, în partea de jos și centrală a fiecărei pagini.
3. Marginile paginii vor fi următoarele: 3 cm stânga, 2 cm sus, 2 cm jos, 2 cm dreapta.
4. Formatul lucrării de licență va fi similar celui regăsit într-un articol/studiu empiric de specialitate și va conține următoarele secțiuni: (1) Pagină de titlu, (2) Rezumat, (3)

Conținutul lucrării (cu secțiunile specifice), (4) Bibliografie, (5) Anexe (fără a depăși limita de 10 000 de cuvinte). Vom detalia aceste părți în *Structura lucrării de licență*.

5. În textul lucrării de licență se vor scrie îngroșat (cu Bold) titlurile secțiunilor prezentate mai sus, cu fonturi variabile între 14 și 16 puncte. În textul lucrării se va folosi scrierea cu diacritice specifice limbii române, pentru întregul material.

6. Lucrarea de licență trebuie să fie redactată într-un limbaj academic.

7. Alinierea textului în cadrul paragrafelor se va face cu *justified* (va fi aliniat între marginile din stânga și dreapta).

8. Nu sunt permise greșelile gramaticale (ortografie, acord, topică, punctuație, etc.).

9. Tabelele se numerotează. Fiecare tabel are număr și titlu, care **se menționează deasupra tabelului**, aliniat la marginea din dreapta. Dacă este cazul, sursa datelor se precizează sub tabel, aliniat între marginile din stânga și dreapta (*justified*), indicând în mod obligatoriu numele autorului(lor), lucrarea (cartea), editura, anul, pagina sau adresa de Internet completă.

10. Figurile se numerotează. Fiecare figură are număr și titlu, care **se menționează sub figură**; dacă este cazul, sursa figurii se indică pe rândul imediat următor, *justified*, indicând numele autorului(lor), lucrarea (cartea), editura, anul, pagina sau adresa de Internet completă.

11. Reguli suplimentare mai pot fi stabilite de coordonatorul lucrării de licență.

12. Lucrarea de licență este apreciată dacă prezintă un stil original și creativitate.

II. Structura lucrării de licență (de tip articol empiric)

1. PAGINA DE TITLU.

2. REZUMAT.

3. CONȚINUTUL LUCRĂRII PE SECȚIUNI SPECIFICE ARTICOLULUI EMPIRIC (*Introducere, Metodologie, Rezultate, Discuții, Concluzii*).

4. BIBLIOGRAFIE

5. ANEXE

- PAGINA DE TITLU– informațiile care trebuie să apară în pagina de titlu a lucrării de licență sunt următoarele:
- Denumirea universității, a facultății și a specializării (poziționate în partea de sus a paginii, centrat);
 - Lucrare de licență (în centrul paginii);
 - Titlul lucrării de licență (în centrul paginii);
 - Titlatura și numele coordonatorului lucrării (așezat în partea stângă, mai jos);
 - Numele candidatului (absolventului) (situat în partea dreaptă, mai jos);
 - Orașul unde are loc susținerea și anul realizării lucrării (centrat, în subsolul paginii).
- REZUMATUL– va cuprinde un sumar al lucrării de maxim 250 cuvinte, cu referire la următoarele:
- Perspectiva teoretică avută;
 - Scopul principal al cercetării;
 - Ipoteza principală a cercetării;
 - Metodologia sociologică utilizată;
 - Principalele rezultate obținute;
 - Cea mai importantă concluzie a cercetării.
- CONȚINUTUL LUCRĂRII– va cuprinde următoarele:
- Introducere: Fundamentare teoretică din literatura de specialitate. Importanța / Relevanța temei studiate;
 - Metodologia cercetării: Scop, Obiective, Ipoteze, Eșantion, Instrumente, Procedură, Analiza datelor;
 - Rezultate;
 - Discuții;
 - Concluzii.

Precizări:

PARTEA TEORETICĂ, în acord cu tema lucrării (maxim ½ din lucrare).

Această parte *testează capacitatea studenților de a:*

- înțelege, defini și utiliza conceptele principale ale temei alese;
- cunoaște, selecta și valorifica literatura de specialitate în domeniu, atât la nivel național, cât și internațional;
- sintetiza informația într-o structură logică, echilibrată și totodată, relevantă și complexă.
- formula propriul punct de vedere cu privire la principalele teorii și/sau modele explicative relevante pentru problematica socială care face subiectul lucrării de licență;
- prezenta și analiza principalele aspecte de ordin teoretic referitoare la strategii, programe, metode și tehnici de Asistență Socială, relevante pentru categoria de beneficiari la care lucrarea face referire și pentru problematica socială specifică acestora;
- cita corect în text, conform standardelor academice.

PARTEA DE CERCETARE, în acord cu tema lucrării (minim ½ din lucrare).

În funcție de specificul temei de licență, studentul poate opta pentru un design de cercetare mixt (cuprinde atât metode de cercetare cantitativă, cât și metode de cercetare calitativă) sau poate opta pentru o cercetare cantitativă sau o cercetare calitativă. Pentru cercetarea cantitativă se acceptă un eșantion minim de 30 de persoane, iar pentru cea calitativă, un eșantion minim, de 10 persoane. Partea aplicativă a lucrării de licență include:

- metodologiile aleasă și justificarea acestui design de cercetare, pentru tema aleasă;
- scopul general al cercetării și obiectivele specifice care decurg din scop și reprezintă pași concreți, în urmărirea acestuia;
- ipotezele cercetării;
- eșantionul cercetării;
- metode, tehnici și instrumente utilizate în cercetare;
- prezentarea rezultatelor cercetării (prezentarea și analiza datelor; interpretarea rezultatelor din perspectiva scopului cercetării, a ipotezelor formulate care trebuie testate prin corelații, dar și a semnificației lor pentru o cercetare în domeniul Asistenței Sociale);
- limitele cercetării și sugestii viitoare de abordare;

- tabelele și graficele importante care redau rezultatele cercetării sunt incluse în această parte a lucrării; acestea se numerotează în ordinea prezentării și primesc, fiecare dintre ele, un titlu
- scurt și semnificativ. Trimiterile la ele se fac precizând cu exactitate numărul tabelului și graficului.

CONCLUZII. În partea de concluzii a lucrării de licență, studentul face o sinteză generală a concluziilor rezultate din demersul teoretic, dar și din cel de cercetare a lucrării de licență și totodată își prezintă propriile puncte de vedere personale, în legătură cu tema studiată.

- BIBLIOGRAFIA– va fi elaborată conform standardelor academice și cerințelor APA Style.

- Referințele bibliografice și indicarea bibliografiei trebuie să fie făcute corect, unitar, utilizând sistemul de citare APA. Detalii despre acest sistem de citare se găsesc pe site-ul: <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/01/>. La finalul *Ghidului* vom da exemple de bibliografie.

- Bibliografia lucrării de licență se aranjează în ordine alfabetică. După fiecare referință bibliografică se pune *punct*.

- ANEXE– vor fi prezentate instrumentele cercetării, tabele cu temele analizate, etc

III. Reguli academice de citare și indicare a bibliografiei

- Citarea surselor în lucrarea de licență se va realiza în conformitate cu sistemul englezesc *de citare în text*, după cum urmează (numele autorului, anul de apariție al cărții, pagina). Asociația Psihologilor Americani (APA), recomandă utilizarea acestui sistem de citare în text.
- Citarea în redactarea lucrării de licență se face în general prin ghilimele în cadrul textului, atunci când citatul nu depășește 3 rânduri. Dacă citatul depășește 3 rânduri atunci el trebuie scris separat de text, cu caractere de 10.
- Dacă se preia exact ideea unui autor, atunci se pune în ghilimele și se citează astfel: (Iovu, 2015, 23). Dacă se parafrizează o idee, atunci nu se pun ghilimele și se citează astfel: (Roth, 2015). “*Apud.*” se folosește când se citează un autor citat de

un altul. Este un fel de sursă la mână a doua, dar se practică. Citările care nu folosesc sursa originală, ci reluări, sunt în forma: autor, an, apud. autor, an, pagina. Ex: (Robinson, 1998, *apud.* Trancă, 2008, 147).

- Tot ce se citează în textul lucrării de licență, trebuie să se regăsească și la partea de Bibliografie și/sau Site-ografie de la finalul lucrării și invers, tot ce apare ca și sursă trecută la Bibliografie și/sau Site-ografie trebuie să se regăsească cel puțin o dată, în textul lucrării de licență, între paranteze.
- Pentru mai multe date privind cerințele unei lucrări de licență (formă, conținut, introducerea datelor în SPSS, etc.), recomandăm cartea: *Lucrarea științifică de succes în domeniul socio-uman*, care se găsește la Biblioteca Universitară “Eugen Todoran” din Timișoara.

Exemple specifice de bibliografie:

CARTE- AUTOR UNIC:

Goian, C. (2004). *Deprinderi în asistența socială*. Iași: Institutul European.

CARTE- DOLAUTORI:

Drobot, L. și Constantin, A. (2009). *Consiliere în asistența socială: îndrumător*. Timișoara: Mirton.

CARTE- MAI MULTI AUTORI:

Iluț, P., Rotariu, T., Hrovath, I., Tirhas, C., Nistor, L. și Hărăguș, T. (2006). *Dimensiuni ale familiei actuale din România*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

CARTE COORDONATĂ DE UNUL SAU MAI MULTI COORDONATORI:

Runcan, P.L., Buzărnescu, Ș., Alexiu, T.M. (coord.) (2010). *Lucrarea științifică de succes în domeniul socio-uman*. Timișoara: Editura Brumar.

CARTE CU AUTORI COLECTIVI:

Unicef. (2006). *Copii la limita speranței: o analiză focalizată asupra situației copiilor vulnerabili, excluși și discriminați în România*. București: Vanemonde.

CAPITOL ÎN CARTE:

Bucur, V. (2004). Probleme ale vârstei a treia. În Neamțu, G. (coord.) *Tratat de asistență socială*. Pp. 908- 957. Iași: Polirom.

CARTE AFLATĂ LA O ALTĂ EDIȚIE DECÂT PRIMA:

Muntean, A. (2009). *Psihologia dezvoltării umane*. Ediția a II-a. Iași: Polirom.

CARTE TRADUSĂ:

Eco, U. (1977). (2006). *Cum se face o teză de licență: discipline umaniste*. (trad. Popescu George). Iași: Polirom.

ARTICOL PUBLICAT ÎN REVISTĂ DE SPECIALITATE:

Iovu, M.B., Runcan, P. (2012). Evidence-Based Practice: Knowledge, Atitudes, and Beliefs of Social Workers in Romania. *Revista de cercetare și intervenție socială*. Nr.38. Pp. 54-70.

ARTICOL PUBLICAT ÎN VOLUMUL UNEI CONFERINTE:

Trancă, L. și Constantin, C. (2009). Decodarea comportamentului nonverbal, deprindere de bază a asistentului social în relația cu infractorii. În Mays, L. și Tomiță, M. (editori). *Perspective ale asistenței sociale în tratamentul quasi-coercitiv al infractorilor*. Pp. 468-478. Timișoara: Editura Universității de Vest.

ARTICOL PUBLICAT ON-LINE:

Lazăr, T. și Baci, L. (2009). Social services their influence on the subjective well-being of the elderly. Accesat la 20 decembrie 2009, <http://www.journalgsw.uvt.ro/>

ARTICOL DE ZIAR:

Dezbateri despre agresivitate împreună cu deținuții. (2009, decembrie 10). *Adevărul*. Pp.12-14.

Anexa 2 - Metodologia de desfășurare a examenului de licență, Specializarea Psihologie

Valabilă pentru anul universitar 2018-2019

Art.1 Conținutul examenului de licență

În conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr.1/2011 și a Ordinului ministrului educației nr. 12.12.2017 (intrat în vigoare din 28.12.2017) privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație, examenul de licență de la specializarea Psihologie va fi constituit din două probe:

- Proba 1. **Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate** sub forma unei **examen scris de tip grilă**, pe baza tematicii și a bibliografiei prezentate în **Anexa 2.1 (5 credite)**;
- Proba 2. **Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență**, pe baza realizării unei lucrări de specialitate de tip **articol empiric** (vezi specificațiile tehnice în **Anexa 2.2**), realizată sub supervizarea unui coordonator (vezi specificațiile relației de coordonare în **Anexa 2.3**) (5 credite).

Art.2. Înscrierea la examenul de licență

- A. Se pot înscrie la examenul de licență toți absolvenții specializării Psihologie din UVT care au îndeplinit obligațiile contractuale pe parcursul celor trei ani de studii (de exemplu au toate examenele promovate, au plătite la zi taxele de școlarizare, posedă certificat de competență lingvistică, au încheiat cu succes relația de coordonare, au finalizat lucrarea de licență, iar aceasta a fost notată de către coordonator cu cel puțin nota 6 (șase).
- B. Perioada oficială până la care se pot îndeplini obligațiile contractuale este prima zi calendaristică după încheierea ultimei sesiuni de restanțe avută la dispoziție de studenți în sesiunea în care doresc să-și susțină licența.
- C. Se pot înscrie la examenul de licență și absolvenții de Psihologie ai altor universități, dar numai în baza acordului dintre Senatul UVT și universitățile respective.
- D. În privința lucrării de licență, coordonatorul va aviza lucrarea de licență pe baza conținutului și a raportului din TURNITIN. Pe baza avizului coordonatorului elaborat conform grilei de evaluare, studentul poate să se înscrie la susținerea examenului de licență.
- E. Fiecare an calendaristic are prevăzute două date pentru susținerea examenului de licență, acestea fiind stabilite anual de către senatul UVT. Pentru anul universitar 2018-2019 cele două sesiuni de susținere a examenului de licență sunt: iulie 2019 și septembrie 2019.

Art.3. Desfășurarea și evaluarea examenului de licență

- A. Cele două probe vor fi susținute în zilele calendaristice diferite, în următoarea ordine: Proba 1 (examen scris de tip grilă), Proba 2 (prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență). Zilele exacte de derulare a examenului de licență variază anual, în funcție de perioada alocată derulării examenului de licență de către senatul UVT (a se consulta calendarul activităților stabilit de senatul UVT). Orarul exact al derulării examenului de licență va fi anunțat cu cel puțin 48 de ore înaintea desfășurării lui.
- B. Notarea la ambele probe se face prin acordarea unei note de la 1 la 10.

3.1. Examenul scris

- A. În cazul Probei A vor exista 36 de întrebări, fiecare având câte patru variante de răspuns, dintre care doar una este varianta corectă. Rezolvarea corectă a fiecărui item (din cei 36) aduce câte 0,25 puncte. Răspunsurile greșite, precum și situațiile în care candidații încercuiesc

mai mult decât o singură variantă de răspuns la aceeași întrebare, vor fi notate cu 0p. Punctajul maxim este de 9 puncte (36x0,25), la care se adaugă un punct din oficiu.

- B. Se consideră fraudă asupra Probei 1, soldată cu eliminarea candidatului din examen și cu acordarea notei 1 (unu), orice încercare de utilizare de materiale ajutătoare (fițuici, aparat hands free etc.). De asemenea, simpla posesie a acestor mijloace ajutătoare este considerată a fi tot fraudă, chiar dacă candidatul nu a utilizat aceste materiale.
- C. Timpul de lucru de la comunicarea instructajului de lucru și înmânarea subiectelor către toți candidații prezenți în sală este de 40 de minute.
- D. Afișarea rezultatelor, cât și depunerea și soluționarea eventualelor contestații se va face în aceeași zi, cu cea în care s-a susținut examenul scris. Contestația este admisă, dacă se constată o diferență între nota inițială și nota obținută în urma recorectării indiferent de diferența dintre cele două (cel puțin 0,25 puncte). Nota finală este nota rezultată în urma recorectării, indiferent dacă aceasta este mai mare, egală sau mai mică decât nota inițială.

3.2. Susținerea lucrării de licență

- A. Afișarea listelor cu repartitia studenților pe comisii și intervale orare se face cu o zi înainte de începerea susținerii publice a lucrării de licență. Membrii comisiei de evaluare vor evalua prestația în prezentarea și susținerea lucrării. Coordonatorul lucrării va evalua conținutul și forma de redactare a lucrării. Referatul coordonatorului poate fi pus la dispoziția membrilor comisiei spre consultare.
- B. Timpul alocat prezentării și susținerii lucrării de către student este de 15 minute.
- C. În evaluarea susținerii lucrării, membrii comisiei de evaluare vor utiliza ca reper Grila de evaluarea a licenței și vor ține cont de metodologia aprobată.
- D. Fiecare membru din comisie, cu excepția coordonatorului, acordă o notă de la 1 la 10. Coordonatorul poate să participe la susținerea lucrării coordonate, fără a influența membrii comisiei în evaluare.
- E. Cazurile de fraudă dovedite în faza de susținere a tezei, sunt notate cu nota 1. În aceste situații, candidatul este descalificat din examen și poate să se înscrie doar în sesiunea din iulie a anului universitar viitor.
- F. Studenții vor veni la prezentarea lucrării cu portofoliul de probe psihologice aplicate în cercetare și cu baza de date pe un CD sau memory stick.
- G. În privința lucrării, nota finală obținută de candidat este media obținută din notele acordate de membrii comisiei.
- H. O situație particulară privind calculul notei finale apare dacă între notele acordate de membrii comisiei de examen este o diferență mai mare de 2 puncte. În asemenea cazuri, va avea loc o discuție-dezbatere între membrii comisiei, în vederea reducerii discrepantei dintre note la maximum 2 puncte. După atingerea consensului se aplică algoritmul de notare explicat la punctul G. Dacă diferențele rămân în continuare mai mari de 2.00 puncte, intervine președintele comisiei care, pe baza argumentelor prezentate de membrii comisiei, va acorda o notă candidatului respectiv, în locul unuia dintre membri, iar apoi se va aplica algoritmul descris la punctul G.
- I. Pentru proba 2, ce vizează prezentarea și susținerea lucrării de licență, fiind o evaluare orală, nu se admit contestații, decât dacă acestea vizează aspecte de procedură (de exemplu, greșeli în calculul notei finale).
- J. Comisiile se stabilesc de către Directorul de Departament, în funcție de domeniile de specialitate ale membrilor. Președintele comisiei de licență trebuie să fie profesor universitar sau conferențiar universitar. Membrii unei comisii de examen trebuie să fie în număr de minimum 3 și să aibă cel puțin titlul de lector doctor, fiind selectați dintre cadrele didactice titulare sau asociate Departamentului de Psihologie. Secretarul comisiei de licență poate fi lector sau asistent universitar.
- K. Media finală la examenul de licență este media aritmetică obținută din probele 1 și 2, cu 2 zecimale, fara rotunjire.

- L. Pentru a promova oricare dintre cele două probe este nevoie să se obțină minimum nota 5 (cinci). O probă promovată este recunoscută în sesiunile ulterioare, dacă candidatul va solicita în scris acest lucru. În caz contrar, un candidat respins va susține ambele probe de examen. Pentru promovarea examenului de licență este nevoie ca media finală precizată la punctul K să fie cel puțin 6.00 (șase), iar nota finală la oricare dintre cele probe să fie 5.00 (cinci).

Art.4. Calendarul examenului de licență pentru 2018-2019

- Sesiunea iulie: 28 iunie, ora 12.00 (data limită de depunere a lucrărilor de licență)
- 1 iulie, ora 9.00 (susținerea probei 1, proba scrisă – testul grilă)
 - 1 iulie, începând cu ora 14.00 afișarea rezultatelor, depunerea și soluționarea contestațiilor
 - 2-3 iulie, 9.00 – 18.00 (susținerea probei 2, prezentarea orală a lucrării de licență)
 - 3 iulie, ora 20.00 (estimativ), afișarea rezultatelor finale
- Sesiunea septembrie: 06 septembrie, ora 12.00 (data limită de depunere a lucrărilor de licență)
- 10 septembrie, ora 9.00 (susținerea probei 1, proba scrisă – testul grilă) începând cu ora 12.00, afișarea rezultatelor, depunerea și soluționarea contestațiilor
 - 11 septembrie, 9.00-18.00 (susținerea probei 2, prezentarea orală a lucrării de licență)
 - 11 septembrie, ora 20.00 (estimativ), afișarea rezultatelor finale

Avizat Director Departament Psihologie,
prof. univ. dr. Delia Mihaela Vîrgă

ANEXA 2.1 – TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA
PENTRU PROBA 1 A EXAMENULUI DE LICENȚĂ

Tematica
1. Memoria. Forme, tipuri și aspecte ale memoriei
2. Motivația
3. Atitudinile sociale. Prejudecata și discriminarea
4. Vârsta prenatală
5. Diencefalul și scoarța cerebrală
6. Modele explicative ale personalității în trei (Eysenck), respectiv cinci factori (Costa și McCrae)
7. Perspectiva socială în explicarea personalității și a comportamentului (Bandura)
8. Controlul variabilelor
9. Experimental vs. non-experimental
10. Caracteristicile psiho-metrice ale testelor
11. Decizia
12. Analiza muncii
13. Recrutare și selecție
14. Circumscrierea domeniului psihologiei clinice, modelul practicianului om de știință
15. Modele teoretice și aplicarea lor în clinică și psihopatologie
16. Stadii ale dezvoltării cognitive și morale (J. Piaget, W. Perry, L. Kohlberg)
17. Motivație și învățare: B. Wiener – teoria atribuirii; Teoria obiectivelor de realizare

Bibliografie

- Bogathy, Z. (coord) (2004). *Manual de psihologia muncii si organizațională*. Iași: Polirom, 53-59, 64-69, 73-94.
- David, D. (2006) *Psihologie clinică și psihoterapie. Fundamente*. Iași, Polirom, 13-20, 21-65.
- Gavreliuc, A. (2007). *De la relațiile interpersonale la comunicarea socială. Psihologia socială și stadiile progresive ale articulării sinelui*. Iași: Polirom, 73-99.
- Hohn, M. (2009). *Metodologia cercetării în psihologie. Volumul II: Aplicații*. Timișoara: Editura U.V.T., 124-142.
- Ionescu, S., Blanchet, A., Montreuil, M., Dorop, J. (2013). *Tratat de psihologie clinică și psihopatologie*. București, Editura Trei. (2006 pentru ediția originală, apărută în franceză la PUF, Paris), 25-49, 191-222.
- Macsinga, I. (2015). *Psihologia diferențială a personalității*. Editie revizuita si adaugita. Timișoara: Editura de Vest, 98-102, 167-174.
- Matthews, G., Deary, I. & Whiteman, M. (2005). *Psihologia personalității*. Iași: Polirom, 45-48.
- Miclea, M. (1994). *Psihologie cognitivă*. Cluj-Napoca: Ed. Sincron, 389-398.
- Munteanu, A. (2009). *Psihologia copilului*. Timișoara: Eurobit, 73-96.
- Paloș, R. (2012). *Teorii ale învățării și implicațiile lor educaționale (ediție revăzută și adăugită)*. Timișoara: Universității de Vest (existentă în BCU, 10 exemplare) - pp.193-198, pp.202-207
- Paloș, R. (2012). *Psihologia educației între teorie și practică*. București: Editura Didactică și Pedagogică (existentă în BCU, 4 exemplare) , pp.64-70, pp.73-77, pp.98-101.
- *Paloș, R. (2016). *Predare pentru înțelegere și învățare. Culegere de aplicații și exerciții*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Tudose, F., Tudose C., Dobranici, L. (2002). *Psihopatologie și psihiatrie pentru psihologi*. București: Ed. Trei, 34-51.
- Vintilă, M. (2007). *Compendiu de Neuropsihologie*. Timișoara: Universității de Vest, 58-72, 83-90.
- Vîrgă, D. (2014). *Psihologie experimentală - de la teorie la practică*. (ed. a 4-a revizuită). Timișoara: Universității de Vest, 57-74, 172-190.
- Zlate, M. (2000). *Fundamentele psihologiei*. București: Pro Humanitate, 151-168.
- Zlate, M. (1999). *Psihologia mecanismelor cognitive*. Iași: Polirom, 413-429.

Avizat Director Departament Psihologie,
prof. univ. dr. Delia Mihaela Vîrgă

Nota. * sursa bibliografica optionala pentru exercitii suplimentare

ANEXA 2.2 – SPECIFICAȚII TEHNICE PENTRU LUCRAREA DE LICENȚĂ

Lucrarea de licență este un document scris de minimum 5000 și maximum 7000 de cuvinte, redactat de către student sub îndrumarea unui coordonator. Scopul lucrării de licență este punerea în evidență a capacității studentului de a iniția și realiza în mod independent o lucrare academică cu semnificație științifică, pe baza metodelor specifice psihologiei.

Formatul lucrării de licență va fi similar celui regăsit într-un articol de specialitate (studiu empiric) și va conține următoarele secțiuni:

1. Pagina de titlu (pagină separată)
2. Abstract (pagină separată)
3. Conținutul lucrării cu următoarele patru secțiuni:
Introducere (Aspecte teoretice), Metodologie, Rezultate, Discuții
4. Bibliografie
5. Anexe (opțional, fără a depăși limita de 8000 de cuvinte)

Lucrarea de licență va fi redactată în format A4, la un rând și jumătate distanță, în Times New Roman (TNR), mărimea literelor fiind de 12 puncte. Paginile vor fi numerotate cu litere arabe, în partea de jos și centrală a fiecărei pagini. Titlurile secțiunilor prezentate anterior vor fi scrise în bold, cu fonturi variabile între 14 și 16 puncte. Orice alt subpunct care se dorește a fi subliniat va fi scris cu bold și cu TNR de 12 puncte. Excepție de la aceste recomandări legate de fonturi sunt acceptate pentru figuri și tabele.

Prin respectarea acestor configurații lucrarea de licență va avea aproximativ 15 – 20 de pagini, în funcție de numărul total de cuvinte (minim 5000 și maxim 7000) și de numărul de figuri și tabele.

Pagina de titlu va conține următoarele informații:

1. Numele universității, a facultății și a departamentului
2. Titlul lucrării
3. Nivelul de susținere a lucrării (lucrare de licență sau lucrare de disertație)
4. Numele candidatului
5. Anul realizării
6. Numele și titlul coordonatorului și al coordonatorului asociat, dacă este cazul.

Abstractul

Va cuprinde un sumar al lucrării de maxim 150 de cuvinte, făcând referire la:

1. Obiectivul (ipoteza principală) lucrării
2. Perspectiva teoretică avută
3. Metodologia utilizată
4. Principalele rezultate și concluzii obținute

Conținutul articolului:

Introducere (Aspecte teoretice)

 Importanța (relevanța) temei investigate

 Obiectivul lucrării

 Prezentarea aspectelor teoretice relevante pentru obiectivul ales (limitele studiilor anterioare)

 Ipoteza (Ipotezele) urmărite

Metodologia cercetării

 Designul cercetării

 Participanții

Instrumentele de cercetare
Procedura de cercetare
Rezultatele cercetării – analiza și interpretarea cantitativă a rezultatelor
Analize descriptive preliminare (opțional)
Ipoteza 1 ...
Ipoteza n
Discuții
Interpretarea rezultatelor în raport cu obiectivul urmărit
Integrarea rezultatelor în literatura de specialitate (relația cu alte studii)
Limitele studiului și sugestii viitoare de abordare
Implicații teoretice / practice / Concluzii

Bibliografia va fi redactată conform standardelor APA (American Psychological Association, ediția a VI-a) sau respectând cerințele descrise în bibliografia recomandată (vezi Manualul de tehnici și abilități academice, (2008), ed. 2., coord. Z. Bogathy și C. Sulea, Ed. Universității de Vest).

Anexele au un caracter opțional și pot conține fragmente din scalele / probele utilizate, ilustrații suplimentare, prelucrări preliminare (dacă este cazul), alte materiale relevante pentru studiul realizat, cu respectarea drepturilor de copyright.

Alte precizări

1. Nu există un număr prestabilit minim de ipoteze sau de instrumente utilizate. Acestea se stabilesc împreună cu coordonatorul lucrării de licență în funcție de obiectivele lucrării.
2. Numărul total de participanți se stabilește împreună cu coordonatorul, fiind prestabilit un număr minim de 30 de participanți. Se pot admite excepții de la acest caz în situații speciale în care: (a) se apelează la participanți greu accesibili (de exemplu persoane cu tentative de suicid; manageri de nivel de vârf (top management) etc.); (b) metodologia aleasă implică dificultăți crescute de colectare a datelor (de exemplu studii longitudinale, studii experimentale, etc.); (c) se apelează la cel puțin trei cazuri supuse, fiecare, unui design experimental cu un singur subiect; (d) se realizează meta-analize.
3. Lucrarea trebuie tehnoredactată îngrijit, fără greșeli de scriere și să respecte normele specifice comunității psihologice (APA).
4. Tabelele și figurile trebuie să fie întocmite conform standardelor APA.
5. Lucrarea de licență trebuie redactată într-un limbaj academic impersonal, caracteristic lucrărilor de cercetare. Ideile prezentate trebuie să decurgă logic și coerent din cele anterioare. Relația dintre idei trebuie să fie clară. Întreaga lucrare trebuie să fie coerentă.

Avizat Director Departament Psihologie,
prof. univ. dr. Delia Mihaela Vîrgă

ANEXA 2.3–SPECIFICAȚII TEHNICE PENTRU RELAȚIA DE COORDONARE A LUCRĂRII DE LICENȚĂ

Art.1 Definierea termenilor

1.1. *Coordonatorul* este un cadru didactic titular sau asociat al Departamentului de Psihologie care are titlul științific de doctor și titlul didactic de asistent, lector, conferențiar sau profesor.

1.2. *Coordonatorul asociat* este un cadru didactic doctorand, titular al Departamentului de Psihologie. Acesta poate coordona o lucrare de licență doar sub supervizarea unui *coordonator*.

1.3. *Studenții de anul III* sunt studenții care susțin lucrarea de licență în prima sesiune (iulie, la finalul anului III de studii în care au fost înmatriculați). În această categorie sunt incluși studenții care îndeplinesc condițiile de finalizare a studiilor (nu au restanțe, posedă un certificat de competență lingvistică) și care au respectat metodologia de elaborare și înscriere (obligațiile ce decurg din relația de coordonare) pentru sesiunea de licență respectivă.

1.4. Categoria *Alte categorii de studenți* cuprinde totalitatea celorlalte situații: (a) absolvenți ai promoțiilor anterioare care îndeplinesc condițiile de susținere a licenței în sesiuni ulterioare finalizării anilor lor de studii (prelungirea școlarității); (b) absolvenți care nu au respectat condițiile prezentei metodologii de licență; (c) absolvenți care au ales să susțină examenul de licență în alte sesiuni de licență decât sesiunea din iulie a anului în care au fost înmatriculați în anul III; (d) studenții care au susținut dar nu au promovat examenul de licență; (e) studenți externi, care decid să susțină examenul de licență la UVV.

1.5. *Relația de coordonare* a lucrării de licență se constituie din totalitatea drepturilor și obligațiilor studentului și ale coordonatorului pe durata elaborării lucrării de licență. Relația de coordonare student-profesor debutează cu alegerea de către student a temei cu acceptul coordonatorului și se încheie în momentul prezentării și susținerii publice a lucrării de licență.

Art.2 Înscrierea studenților de anul III la coordonatorii de licență

2.1. Pentru *studenții din anul III*, alegerea temei și a coordonatorului se face până la data de 30 noiembrie 2018, pe baza unui centralizator de domenii (teme) disponibile afișate într-un spațiu public de către fiecare *coordonator* sau *coordonator asociat* până la data de 1 noiembrie a anului universitar în care se susține licența). Coordonatorii pot accepta teme de licență propuse de către studenți, dar această decizie rămâne la latitudinea coordonatorului.

2.2. În cazul *studenților din anul III*, cererea cu titlul lucrării, semnată de *coordonator* sau *coordonatorul asociat*, se depune la secretariat până la data de 30 noiembrie.

2.3. Fiecare *coordonator* are obligația de a primi, în măsura solicitărilor, un număr de 15 lucrări într-o sesiune de licență. Pentru anii cu peste 225 de studenți în anul III sau aflați în prelungirea școlarității, numărul lucrărilor poate crește, dar nu mai mult de 20 de lucrări / coordonator. *Coordonatorii asociați* pot coordona maxim 8 lucrări de licență sub supervizarea unui *coordonator*. Acestea nu sunt incluse în calculul numărului maxim de lucrări ce pot fi alocate unui *coordonator*.

2.4. Fiecare *coordonator* de licență va informa Directorul Departamentului de Psihologie cu privire la lista de studenți coordonați și temele aferente până la data de 15 noiembrie.

2.5. În cazul în care există studenți nedistribuiți la vreun coordonator (*studenți de anul III* rămași fără coordonator), Directorul Departamentului va publica locurile rămase disponibile. Studenții vor avea dreptul să contacteze și să agreeze temele de licență cu coordonatorii care mai au locuri disponibile, cel târziu până la data de 15 ianuarie 2019. Fiecare *coordonator* de licență sau *coordonator asociat* va informa pe Directorul de Departament, dacă este cazul, cu privire la lista adițională de studenți coordonați, până la data de 20 decembrie a anului universitar

2.6. *Studenții de anul III* care până la data de 15 ianuarie 2019 nu au făcut demersuri pentru a-și găsi un coordonator își pierd dreptul de a-și susține lucrarea de licență în sesiune din iulie a anului universitar în curs.

Art.3 Înscrierea altor categorii de studenți la coordonatorii de licență

3.1. Fiecare sesiune de licență este considerată a fi independentă de celelalte. Prin urmare, *alte categorii de studenți* au dreptul de a alege același sau un alt coordonator, aceeași sau o altă temă de licență.

3.2. Cei care doresc să susțină examenul de licență în sesiunea din septembrie vor depune la secretariatul specializării, cel târziu la data de 15.07 a anului calendaristic în care doresc să susțină licența, o cerere cu titlul și coordonatorul lucrării, avizată în prealabil de către coordonator.

3.3. Cei care doresc să susțină examenul de licență în sesiunea din iulie vor depune la secretariatul specializării, cel târziu la data de 15.05 a anului respectiv, o cerere cu titlul și coordonatorul lucrării, avizată în prealabil de către coordonator.

3.4. Excepție de la punctele 3.2. și 3.3. fac studenții externi. Aceștia vor putea depune lucrările de licență la date convenite de comun acord între Decanatul facultății și instituția solicitantă.

Art.4. Relația de coordonare a lucrării de licență

În relația de coordonare a lucrării de licență, atât coordonatorul, cât și studentul au o serie de drepturi și obligații.

4.1. **Obligațiile coordonatorului** Coordonatorul trebuie să ofere studentului recomandări bibliografice, să-l sprijine în structurarea articolului și în clarificarea conceptuală, respectiv în definirea modelului teoretico-metodologic, să îi recomande probe psihologice necesare în lucrare (articol), să-l supravegheze în utilizarea acestora și în cotarea lor, să valideze demersul metodologic înainte de aplicarea probelor, să-i verifice modul de prelucrare și interpretare a datelor, să-i verifice lucrarea din punctul de vedere al normelor de redactare academică. Pentru implementarea acestor cerințe, fiecare coordonator va stabili 1,5-2 ore săptămânal, destinate consultațiilor pentru licență și disertații. De asemenea, coordonatorul îi va oferi studentului un calendar individualizat, sub forma scrisă, cu termene limită convenite pentru diferite etape în realizarea cercetării.

4.2 **Drepturile coordonatorului.** Coordonatorul poate să-i ceară studentului să ofere dovezi pentru aplicarea probelor, drafturi ale articolului empiric scris sau orice alt document care ține de realizarea lucrării de licență. Coordonatorul are dreptul de a solicita suport metodologic în mod colegial. Coordonatorul are dreptul să renunțe la coordonarea lucrării dacă: (a) studentul nu respectă cerințele legate de termenele limită pentru diferite etape ale cercetării; (b) se constată o tentativă de fraudă asupra datelor cercetării, plagiat sau alte încălcări grave de natură etică. Studentul aflat în această din urmă situație nu va mai putea susține lucrarea de licență în sesiunea respectivă.

4.3. **Obligațiile studentului.** Studentul trebuie să-l contacteze pe coordonator și să solicite informații legate de derularea demersului teoretico-aplicativ legat de licență, în termenul convenit de regulament. Studentul trebuie să respecte calendarul activităților stabilite de comun acord cu coordonatorul, precum și data limită și actele formale necesare înscrierii la examenul de licență.

4.4. **Drepturile studenților.** Studentul are dreptul la coordonare și informare din partea coordonatorului în vederea realizării lucrării de licență. Studentul poate să solicite schimbarea temei, cu avizul coordonatorului, dacă solicitarea se face cu cel puțin trei luni de zile înainte de începerea sesiunii de licență la care s-a înscris studentul. Studentul poate solicita schimbarea coordonatorului doar dacă există motive obiective întemeiate (caz de boală, deplasări de lungă durată ale coordonatorului sau cazuri de abuzuri constatate prin probe). În afara cazurilor excepționale menționate mai sus, schimbarea se poate face dacă există o solicitare scrisă, depusă la secretariatul specializării înainte de data de 1 martie a anului universitar în care se susține licența, cu condiția avizării cererii în prealabil de către fostul coordonator și de către noul coordonator.

Art 5. Documente necesare pentru acceptarea prezentării și susținerii lucrării de licență

- 5.1. Studenții au obligația să depună un exemplar tipărit și în format electronic cu textul integral al lucrării de licență până la data stabilită anual de conducerea universității și de departament, pentru fiecare sesiune de licență în parte. Nu se acceptă depunerea lucrărilor de licență după termenul stabilit.
- 5.2. La depunere, lucrarea de licență trebuie să fie însoțită de un raport de originalitate care să ateste că lucrarea a fost verificată prin softul anti-plagiat TURNITIN, vizat de profesorul coordonator. Ultimele pagini ale raportului vor fi listate și atașate la lucrare. Lucrarea va fi acceptată la depunere doar dacă are semnătura coordonatorului pe paginile raportului de similaritate. Procentul de similaritate acceptat la Psihologie este de 10% fără bibliografie și 20% cu bibliografie.
- 5.3. Lucrarea de licență trebuie să fie structurată după profilul unui articol empiric de specialitate după recomandările prezentate în Anexa 2.
- 5.4. Coordonatorul întocmește un Referat de evaluare, în conformitate cu modelul aprobat de Departamentul de Psihologie. Coordonatorul asociat va completa Referatul de evaluare, dar acesta va fi contrasemnat de către coordonatorul supervisor.
- 5.5. Pentru a fi acceptată la susținere, lucrarea va trebui să primească cel puțin nota 6 din partea profesorului coordonator.
- 5.6. În caz de fraudă (plagiat, fabricarea datelor, cumpărarea lucrării de licență etc.), profesorul coordonator va consemna acest fapt într-un referat distinct, cu menționarea probelor care îl susțin și va decide respingerea lucrării de la susținere.
- 5.7. La depunere, lucrarea va fi însoțită de un CD pe care se vor inscripționa lucrarea, baza de date cu răspunsurile item cu item și scorurile la scale, raportul Turnitin.
- 5.8. La susținerea lucrării, studenții trebuie să aducă chestionarele aplicate, în format fizic. Dacă chestionarele au fost aplicate on-line, atunci baza de date inițială va fi inscripționată pe CD-ul care se predă la depunerea lucrării.

Avizat Director Departament Psihologie,
prof. univ. dr. Delia Mihaela Vîrgă

Anexa 3 - Metodologia de desfășurare a examenului de licență, Departamentul de Sociologie

Valabilă pentru anul universitar 2018-2019

ART. 1.

Examenul de licență constă din două probe, după cum urmează:

- a) Proba 1: Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate;
- b) Proba 2: Prezentarea și susținerea lucrării de licență. Prezentarea și susținerea sunt publice.

Proba 1, evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate constă în examen de tip grilă, pe baza unei tematici și bibliografii prestabilite (a se vedea în Anexa 3.1). Grila de examen va fi compusă din 45 de itemi: 30 itemi din discipline fundamentale și 15 itemi din discipline de specialitate.

Fiecarui item al grilei îi corespund cinci variante de răspuns și va avea un răspuns corect, două, trei, patru sau toate răspunsurile corecte. Fiecare item este cotate cu 0,2 puncte.

Se va acorda un punct din oficiu.

Timpul afectat acestei probe este de 120 de minute (2 h). Soluția corectă și baremul de corectare se vor afișa imediat după încheierea probei.

Proba 2, prezentarea și susținerea lucrării de licență se realizează pe baza unei lucrări de specialitate elaborată de candidat sub îndrumarea unui coordonator.

Media de promovare a examenului de finalizare a studiilor trebuie să fie cel puțin 6,00. La fiecare probă nota de promovare trebuie să fie cel puțin 5,00.

Media unei probe, ca medie aritmetică a notelor comisiei de examen, precum și media examenului de licență se calculează cu două zecimale, fără rotunjire. Notele membrilor comisiei de examen sunt numere întregi de la 10 la 1.

Deliberarea comisiilor cu privire la stabilirea rezultatelor examenelor de finalizare a studiilor nu este publică. Luarea deciziilor în cadrul comisiei este reglementată prin metodologia proprie a Universității de Vest din Timișoara.

ART. 2

Comisiile de examen de licență se stabilesc pe specializări, prin decizie a Rectorului Universității de Vest din Timișoara, la propunerea Consiliului Facultății de Sociologie și Psihologie, a Departamentului de Sociologie și cu aprobarea senatului universității. Comisiile se fac publice.

Fiecare comisie este alcătuită din președinte, membri și secretar.

ART. 3

Candidații la examenul de licență prezintă la înscriere un certificat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională, eliberat de Universitatea de Vest din Timișoara sau de către o altă instituție specializată, națională ori internațională, recunoscută de instituția organizatoare.

ART. 4

Pentru absolvenții fiecărei promoții, examenele de licență se pot organiza numai în două sesiuni pe parcursul unui an universitar, în perioadele stabilite de senatul Universității de Vest din Timișoara. Absolvenții promoțiilor anterioare se pot înscrie la examenele de licență în sesiunile programate pentru promoția curentă.

ART. 5

Rezultatul fiecărei probe se comunică prin afișare la sediul Universității de Vest din Timișoara și pe pagina web a Departamentului de Sociologie, în termen de cel mult 48 de ore de la data susținerii acesteia.

Eventualele contestații privind rezultatele unei probe se depun la Secretariatul Departamentului de Sociologie, în termen de cel mult 24 de ore de la afișarea rezultatelor, și se rezolvă în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii depunerii contestațiilor de către comisia de analiză și soluționare a contestațiilor din cadrul Departamentului de Sociologie. Contestațiile se rezolvă exclusiv la nivelul Universității de Vest din Timișoara, iar deciziile comisiilor de analiză și soluționare a contestațiilor sunt definitive.

Rezultatele obținute la probele orale nu pot fi contestate.

ART.6

În cazul nepromovării examenului de licență, acesta poate fi susținut într-o sesiune ulterioară, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor aferente, în condițiile stabilite de metodologia Universității de Vest din Timișoara și în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

ART. 7

Diplomele pentru absolvenții care au promovat examenul de finalizare a studiilor se eliberează, în specializarea absolvit(ă), de către Universitatea de Vest din Timișoara, în termen de cel mult 12 luni de la data promovării.

Până la eliberarea diplomei, absolvenții care au promovat examenul de licență primesc, la cerere, adeverințe de absolvire. Adeverința de absolvire conferă titularului aceleași drepturi legale ca și diploma și trebuie să conțină semnăturile și informațiile înscrise în diplomă, precum și informații privind forma de învățământ la care s-a organizat școlarizarea, perioada de studii, mediile de promovare a anilor de studii. În caz de pierdere sau de distrugere, eliberarea unei noi adeverințe urmează procedurile privind eliberarea duplicatelor diplomelor.

Absolvenții care nu promovează examenul de licență primesc, la cerere, un certificat de studii universitare care cuprinde informații privind forma de învățământ la care s-a organizat școlarizarea, perioada de studii, mediile de promovare a anilor de studii.

ART.8

Rectorul poate anula, cu aprobarea senatului universitar, un examen de licență, un certificat sau o diplomă de studii atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară al Universității de Vest din Timișoara.

Calendarul susținerii examenului de licență:

- Sesiunea iulie 2019

Termen de predare lucrare licență: 27.06.2019.

PROBA I (*Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*) – 2 iulie 2019;

PROBA II (*Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență*) –4 iulie 2019;

- Sesiunea septembrie 2019

Termen de predare lucrare licență: 05.09.2019.

PROBA I (*Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*) – 10 septembrie 2019;

PROBA II (*Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență*) – 12 septembrie 2019;

Director Departament Sociologie,

Conf.univ.dr. **Laurențiu Gabriel Țîru**

Anexa 3. 1.

Tematica și bibliografia pentru Proba 1 a examenului de licență

Tematica:

1. Procesul de socializare: tipologia procesului de socializare, agenții socializării, socializarea de-a lungul vieții.
2. Instituții sociale. Familia. Educația. Religia
3. Teoria grupului social: definiție, tipologie. Dinamica status și rol.
4. Control social: mecanismele controlului social.
5. Devianța socială: definire, tipologie, teorii ale devianței sociale.
6. Cultura – obiect de studiu al sociologiei; componentele culturii, subculturi și contraculturi; etnocentrism și xenocentrism.
7. Conflict social: definire, tipologie, perspective teoretice
8. Schimbarea socială: sursele schimbării sociale; teoriile schimbării sociale.
9. Mișcări sociale: definire, tipologie, caracteristicile mișcărilor sociale.
10. Stratificare și Mobilitate socială: definire, tipologie, factori care generează mobilitatea socială
11. Cunoașterea comună și cunoașterea științifică
12. Cercetarea cantitativă și cercetarea calitativă
13. Analiza conceptelor sociologice
14. Practici metodologice “obiective”: pozitivismul, empirismul, analiza structurală
15. Practici metodologice “subiective”: sociologia interpretativă a lui Max Weber, interacționismul simbolic, etnomotodologia
16. Ancheta sociologică și sondajul de opinie
17. Interviul individual și interviul de grup
18. Observația
19. Experimentul
20. Analiza de conținut

Bibliografia:

- Agabrian M. (2006). Analiza de continut, Ed.Polirom:Iasi
- Bădescu, I. (2006). Enciclopedia sociologiei. București: Mica Valahie
- Borjas, George J. 1994. The Economics of Immigration. Journal of Economic Literature, Vol. 32,
- Boudon, R. (1997). Tratat de Sociologie. Humanitas: București,
- Boudon, R., Besnard, Ph., Cherkaoui, M., Lecuyer, B.-P. (coord.). (1996). Dicționar de Sociologie. Univers Enciclopedic: București,
- Bourdieu, Pierre. 1986. The Forms of Capital. in Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education, edited by John Richardson. New York: Greenwood Press

- Buzărnescu Ș.(2007), Doctrine sociologice comparate, Ed de Vest:Timisoara
- Chelcea, S. (2001), Metodologia cercetării sociologice. Ed. Economică:București
- Cotet,C.(2007) Metode cantitative si calitative de cercetarea consumului agroalimentar, Ed. Eurostampa:Timisoara
- Dobbin, F. 2004. The new economic sociology: A reader. Princeton, NJ: Princeton.
- Durkheim, É. (1995). Formele elementare ale vieții religioase. Iași: Polirom, 54
- Enăchescu, C. (2007), Tratat de teoria cercetării științifice, Polirom:Iași
- Gavriliuță, N. (2013). Sociologia religiilor. Credințe. Ritualuri. Ideologii. Polirom:Iasi
- Goodman, N. (1998). Introducere în sociologie. Lider: București
- Grusky, David B. (ed.) 2001. Social Stratification: Class, Race, & Gender in Sociological Perspective. Boulder: Westview
- Krueger, R, Casey Marie Anne, (2005), Metoda Focus Grup, Ed. Polirom: Iasi
- Marginean, I.(2000), Proiectarea cercetarii sociologice, Ed. Polirom:Iasi
- Massey D. S., Arango J., Hugo G., Kouaouci A., Pellegrino A., Taylor E. J., 1998. Worlds in Motion Understanding International Migration at the End of the Millennium, Oxford, Clarendon Press.
- Mastrianna, F. 2012. Basic economics. Cengage Learning.
- Miftode, V. (2003), Tratat de metodologie sociologica, Ed. Lumen:Iasi
- Mihailescu, I., (2000), Sociologie generală, Ed. Universității din București
- Muccheli, A. (2002), Dicționar al metodelor calitative în științele umane și sociale, Polirom:Iași
- Nadolu, B.(2007), Sociologia comunicării de masă, Excelsior Art:Timișoara
- Panzaru, C. 2012. Migrație, Șomaj și Forță de Muncă, suport de curs pentru studenți, www.cpanzaru.socio.uvt.ro
- Panzaru, C. 2012. Sociologie Economică, suport de curs pentru studenți, www.cpanzaru.socio.uvt.ro
- Panzaru, C. 2013. Sociologia Migrației, suport de curs pentru studenți, www.cpanzaru.socio.uvt.ro
- Panzaru, C. 2014. Economie Generala, suport de curs pentru studenții specializarea Sociologie, www.cpanzaru.socio.uvt.ro

Pânzaru, C. 2012. The Role of Skills Development in the Local Labour Market, in Larsen, C., Hasberg, R., Schmid, A., Atin, E., Brzozowski, J (eds) Skills Monitoring in European Regions and Localities. Munchen, Mering,

Prodan A.(1999), Managementul de succes, Polirom:Iasi

Radcliffe-Brown, A.R. (2000). Structură și funcție în societatea primitivă. Polirom: Iași

Rivière, Cl. (2000). Socioantropologia religiilor. Polirom: Iași

Rotariu, T., Ilut, P.(1997), Ancheta sociologia si sondajul de opinie, Ed.Polirom:Iasi

Schifirneț, C. (2004), Sociologie, Comunicare.ro:București

Swedberg, Richard. 2003. Economic and Sociological Approaches to Markets. In Principles of Economic Sociology. Princeton: Princeton University Press

Ticu, C.(2003), Managementul organizatiei, All Beck:

Vlăsceanu, L. (2008), Introducere în metodologia cercetării sociologice, Universitatea București

Wach, J. (1997). Sociologia religiei. Polirom: Iași

Zamfir, C., Vlasceanu L., (1998), Dictionar de sociologie, Babel:Bucuresti

Zlate, M.(2004), Leadsip si management, Polirom:Iasi

ANEXA 3.2

la Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de licență, domeniul SOCIOLOGIE, specializările Sociologie și Resurse Umane

GHID DE REDACTARE A LUCRĂRII DE LICENȚĂ

Lucrarea de licență reprezintă o componentă esențială a evaluării activității studentului privind cunoștințele teoretice și abilitățile investigative dobândite după parcurgerea primului ciclu (licență). Elaborarea lucrării de licență testează abilitățile de a proiecta și a derula o cercetare sociologică independentă conform regulilor comunității științifice și a standardelor în vigoare (art. 143 alin. (1) lit. a) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare).

Pentru a fi evaluată cu nota maximă o lucrare de licență trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele criterii:

1. să reflecte parcurgerea de către student a literaturii de specialitate relevantă pentru tema abordată și reprezentată de cărți, jurnale de specialitate și volumele unor conferințe de prestigiu, atât clasice cât și de actualitate, prezente la bibliografie și citate în text;
2. să includă cel puțin o componentă aplicativă reprezentată de utilizarea unei metode sociologice specifice foarte clar evidențiate (anchetă sociologică, interviu sociologic, observație, analiză de conținut sau experiment), adecvată pentru tema abordată;
3. să respecte limitele metodologice de operare pe teren: 50 de chestionare pe hârtie, sau 100 de chestionare on-line, sau 10 interviuri față în față, sau 100 de unități de înregistrare pentru analiza de conținut, sau o bază de date pre-existentă cu minim 350 de înregistrări.
4. să includă o parte distinctă cu procesarea statistică și interpretarea datelor obținute în urma cercetării practice;

5. aparatul statistic să includă pe lângă statistica descriptivă și minim 2 procesări statistice secundare: tabele și teste de asociere, corelații, teste de comparare a mediilor, regresii, anova, analiză factorială, analiză path, analiză cluster etc.
6. să aibă o structură logică, să fie redactată coerent, argumentat și folosind limbajul științific cu următoarele componente: Introducere, Cadrul conceptual și teoretic, Metodologie, Rezultate, Concluzii, Bibliografie, Anexe;
7. să conțină la bibliografie doar lucrările citate în text.

Scopul acestui ghid este de a furniza studenților din cadrul specializărilor domeniului Sociologie condițiile detaliate pentru elaborarea și redactarea lucrării de licență care să îndeplinească standardele fundamentale ale unei cercetări științifice. Fraudarea rezultatelor și plagiatul se penalizează prin descalificarea candidatului din examen. Studenții au datoria de a redacta lucrările de licență în conformitate cu cerințele prezentate mai jos. Nerespectarea acestor norme atrage după sine penalizări în notare.

I. FORMATUL LUCRĂRII DE LICENȚĂ

Lucrarea de licență trebuie să cuprindă între **30-40 pagini** (fără bibliografie și anexe), și să fie structurată în următoarele părți:

1. Pagina de titlu
2. Declarație plagiat (conform modelului din acest ghid) și Raport privind originalitatea textului lucrării – Turnitin
3. Rezumatul într-o limbă de circulație internațională (engleză, franceză, germană)
4. Cuprins
5. Introducere
6. Cadrul conceptual și teoretic
7. Metodologie
8. Rezultate
9. Concluzii
10. Bibliografie
11. Anexe.

Lucrarea de licență trebuie să întrunească următoarele condiții de tehnoredactare:

Lucrarea de licență va fi tehnoredactată în format A4 (margini: stânga 3 cm, sus, jos și dreapta 2 cm), la un rând și jumătate distanță (spațiere interlinie 1,5 rânduri), în Times New

Roman, sau Arial, sau Calibri, mărimea literelor fiind de 11 sau 12 puncte, și se vor utiliza diacriticele specifice limbii în care este redactată lucrarea (ă, ș, ț, î, â - pentru limba română). Imprimarea tuturor paginilor lucrării se va realiza doar pe o față a fiecărei foi. Paginile vor fi numerotate cu cifre arabe, în partea de jos a fiecărei pagini. Fiecare capitol va fi început pe o nouă pagină, dar nu și subcapitolele și subpunctele. Capitolele vor fi numerotate cu numere arabe (1, 2, 3 etc.), la fel și subcapitolele (1.1, 1.2, 1.3 etc.) și subpunctele (1.1.1, 1.1.2, sau 1.2.1, 1.2.2 etc). Titlul capitolelor, subcapitolelor și subpunctelor vor fi scrise îngroșat (bold). Textul din cadrul paragrafelor normale va fi aliniat între marginile din stânga și dreapta (justified). Pentru delimitarea paragrafelor se poate utiliza fie indentarea de 1,5 cm, fie delimitarea cu un rând liber.

1. Pagina de titlu, declarația anti-plagiat, raportul de originalitate al textului-Turnitin și cuprinsul se vor realiza după următoarele modele:

Declarație

Subsemnatul, student în anul al III-lea la Specializarea, Domeniul SOCIOLOGIE din cadrul Facultății de Sociologie și Psihologie, Universitatea de Vest din Timișoara, promoția, prin prezenta declar că Lucrarea de licență cu titlul „*Titlul complet al lucrării*” elaborată pentru sesiunea este scrisă de mine și nu a mai fost prezentată niciodată la o altă facultate sau instituție de învățământ superior din țară sau străinătate. Toate datele de teren îmi aparțin sau mi-a fost oferit accesul pentru a le putea folosi în această lucrare. De asemenea, declar că toate sursele utilizate, inclusive cele de pe Internet, sunt indicate în lucrare, cu respectarea regulilor de evitare a plagiatului:

- toate fragmentele de text reproduse exact, chiar și în traducere proprie din altă limbă, sunt scrise între ghilimele și dețin referința precisă a sursei;
- reformularea în cuvinte proprii a textelor scrise de către alți autori deține referința precisă;
- rezumarea ideilor altor autori deține referința precisă la textul original.

Timișoara, *data*

Nume și prenume

(semnătura în original)

La aceasta se adaugă raportul de originalitatea TurnItIn

CUPRINS

Lista tabelor

Lista figurilor

Introducere

Capitolul I – CADRUL CONCEPTUAL ȘI TEORETIC

1.1. Numele subcapitolului

1.1.1. Sub-subcapitol

1.1.2. Sub-subcapitol

1.2. Numele subcapitolului

.....

Capitolul II – METODOLOGIE

2.1. Numele subcapitolului

2.1.1. Sub-subcapitol

2.1.2. Sub-subcapitol

2.2. Numele subcapitolului

.....

Capitolul III – REZULTATE

3.1. Numele subcapitolului

3.1.1. Sub-subcapitol

3.1.2. Sub-subcapitol

3.2. Numele subcapitolului

.....

CONCLUZII

Bibliografie

Anexe

Anexa I – Nume anexă

Anexa II – Nume anexă

.....

2. Conținutul lucrării de licență - **trebuie să fie coerent, organizat logic în capitole, cu includerea următoarelor aspecte:**

Lucrarea de licență/disertație va conține un **REZUMAT** de 250-400 de cuvinte, într-o limbă de circulație internațională (engleză, franceză sau germană). Rezumatul va fi plasat imediat după pagina de titlu și se recomandă să conțină o prezentare succintă a obiectivelor lucrării, domeniului investigat/de aplicare, a metodelor, eșantionului, rezultatelor și concluziilor

INTRODUCEREA va fi redactată în **maximum 3** pagini și va include:

1. o prezentare pe scurt a temei și motivația alegerii acesteia;
2. o încadrare a temei în domeniul teoretic specific
3. situația actuală a temei la nivel național și internațional (în sinteză)
4. o scurtă prezentare a lucrării și a opțiunii metodologice.

1. CADRUL CONCEPTUAL ȘI TEORETIC – se elaborează pe parcursul a **10-15** pagini dar nu mai mult de 50% din lucrare (fără bibliografie și anexe). Acest capitol realizează o evaluare critică a literaturii de specialitate relevantă pentru tema cercetată (*State of the Art*). Se vor prezenta principalele concepte, teorii și modele explicative, indicând dezvoltarea și progresul adus de cercetările recente, precum și posibilele lacune sau limite. Trecerea în revistă a literaturii va fi realizată după un criteriu explicit menționat, care poate fi cronologic, tematic, sau de altă natură. După prezentarea principalelor teorii și modelele explicative existente, se va detalia paradigma de analiza utilizată. Prin conținutul ei, **partea teoretică trebuie să se centreze pe fundamentarea ulterioară a ipotezelor cercetării**. Această parte a lucrării trebuie să demonstreze capacitatea candidatului de a selecta cele mai relevante surse bibliografice, de a le citi și analiza critic, de a-și formula propriul punct de vedere asupra subiectului studiat.

2. METODOLOGIE – este dezvoltat în completarea cadrului teoretic și conceptual și în corelare directă cu acesta, conținând următoarele subcapitole:

- 2.1. designul metodologic ales și argumentele aferente;
- 2.2. obiective și ipoteze – cu un scurt comentariu explicativ pentru fiecare
- 2.3. operaționalizarea conceptelor
- 2.4. elaborarea sau adaptarea instrumentului/instrumentelor de cercetare
- 2.5. alegerea populației studiate/surselor de date și motivarea acestei alegeri
- 2.6. metoda de eșantionare utilizată și procedeele de selecție aplicate
- 2.7. modalitatea de culegere a datelor
- 2.8. perioada în care au fost culese datele, localitățile și cadrul în care au fost culese datele (dacă este cazul)
- 2.9. limitele cercetării de teren și dificultăți întâlnite.

3. REZULTATE – reprezintă capitolul cel mai important al lucrării de licență întrucât reprezintă noutatea pe care o aduce fiecare demers în parte. În funcție de metodologia aplicată va conține următoarele repere:

Metodologie cantitativă (anchetă sociologică, analiză de conținut, experiment, analize pe baze de date preexistente)	Metodologie calitativă (interviu, analiză de conținut, observație)
<ul style="list-style-type: none"> - statistică descriptivă, tabele de asociere <p>MINIM 2 dintre următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - testare de ipoteze statistice (parametrice/non-parametrice) -corelații 	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea cazurilor analizate - prezentarea hermeneutică a realității investigate; - procedee specifice demersului calitativ.

- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none">- modele de regresie- analiză de varianță- analiză factorială, analiză path, analiză cluster- analiză computațională- modele matematice aplicate în sociologie etc. | |
|---|--|

Toate rezultatele incluse în acest capitol se interpretează în corelare cu tema aleasă și cu partea teoretică elaborată. Modalitatea de dezvoltare și consistența acestui capitol constituie un criteriu explicit pentru acordarea notei finale (în funcție de complexitatea analizelor statistice efectuate, de acuratețea comentariilor, de extensiunea eșantionului etc.). Se va realiza o delimitare clară între: rezultatele generale ale cercetării și validarea ipotezelor. Datele se pot prezenta sub formă de tabele sau de grafice (nu ambele pentru aceeași distribuție). **Tabelele:** Trebuie să fie numerotate consecutiv (1, 2 etc.) și să conțină un număr și o legendă succintă, plasate înaintea tabelului. Eventualele explicații suplimentare trebuie inserate imediat sub tabel. Tabelele multiple vor fi etichetate cu litere mici ale alfabetului (1a, 1b etc.). **Grafice:** Toate fotografiile, graficele și diagramele trebuie să fie menționate cu titlul „Figura” și numerotate consecutiv (1, 2 etc.). Legende și numere trebuie să fie plasat sub figură. Figurile multiple vor fi etichetate cu litere mici (1a, 1b etc.). Trebuie evitate textele explicative cu corp de literă foarte mic, dar și variația în privința mărimii textului din grafice. Furnizați o legendă detaliată (fără abrevieri) și plasați-o sub figură.

CONCLUZII – au o întindere de **maximum 4** pagini și includ în sinteză principalele rezultate ale întregului demers (dar fără a repeta explicit pasaje din capitolul III) cu o interpretare corespunzătoare a acestora, punctându-se acoperirea obiectivelor asumate și validarea/invalidarea ipotezelor formulate. Se vor prezenta limitele demersului precum și posibilitățile de continuare a temei.

Bibliografia va fi redactată conform standardelor folosite de editorii revistei *Sociologie Românească* <http://www.arsociologie.ro/ro/sociologieromaneasca/instructiuni-autori>

(atenție!! doar recomandările privind bibliografia). Lucrările se vor trece în ordine alfabetică, după numele autorului, fără a se numerota.

Anexele reprezintă o secțiune opțională care poate fi introdusă în structura lucrării. Vor cuprinde instrumentele de cercetare utilizate în procesul de colectare a datelor (chestionare, ghiduri de interviu etc.), output-uri de SPSS (dacă este necesar), transcrieri ale interviurilor, fotografii, precum și tabele (de dimensiuni mari) care au rezultat în procesul de analiză a datelor.

II. STILUL ȘI LIMBAJUL DE REDACTARE.

Lucrarea de licență trebuie redactată într-un limbaj academic impersonal, caracteristic lucrărilor de cercetare. Nu sunt admise greșelile gramaticale de redactare (acord, punctuație, lexic etc). Ideile prezentate trebuie să decurgă logic și coerent din cele anterioare. Relația dintre idei trebuie să fie clară. Întreaga lucrare trebuie să fie coerentă.

III. CITAREA BIBLIOGRAFICĂ.

Toate sursele bibliografice, primare sau secundare, publicate sau nepublicate, sunt proprietatea intelectuală a autorilor sau instituției care au produs acele materiale. Prin urmare, autorul lucrării de licență trebuie să citeze în mod corect toate sursele incluse în material, inclusiv figuri, tabele, ilustrații, diagrame. Se citează preluarea unor fraze de la alți autori, parafrizarea și sumarizarea ideilor exprimate de aceștia. ***Eludarea acestor norme etice poartă numele de plagiat și se penalizează corespunzător.*** Toate sursele bibliografice incluse în lucrare trebuie să se regăsească în lista bibliografică finală, după cum toți autorii incluși în lista bibliografică trebuie să fie inserați în textul lucrării. Preluarea identică a unei fraze sau paragraf va fi citată prin indicarea paginii din sursa utilizată și prin ghilimele. Se va utiliza un singur stil de citare bibliografică, cel folosit în revista *Sociologie Românească*.

Exemple de citare bibliografică:

1. Articol de jurnal:

Rice, K. (2005). The Wilding of America: Money, Mayhem, and the New American Dream. *Teaching Sociology*, 33, 1, 120-121.

În text apare sub forma: (Rice, 2005, 120).

2. Capitol de carte:

Wills, T. A., Mendoza, D. (2004). Social comparison and subjective well-being, în S. Charles (ed.), *Encyclopedia of Applied Psychology*. New York: Elsevier, 405-409.

În text apare sub forma: (Wills, Mendoza, 2004, 407).

3. Carte de autor:

Breakwell, G. M., Lyons, E. (1996). *Changing European identities: social psychological analyses of social change*. Oxford; Boston: Butterworth-Heinemann.
În text apare sub forma: (Breakwell, Lyons, 1996, 173).

4. Lucrare prezentată la conferință:

Habich, R. (2005). *European social structures in comparison*. International Joint Workshop: Europe and North America - Societies in Contrast. Hanse Institute for Advanced Study, Delmenhorst, Germany, March 6-9.
În text apare sub forma: (Habich, 2005, 13).

5. Dizertație:

Chekola, M. G. (1974) *The concept of happiness*, Teză de doctorat, Universitatea din Michigan.

6. Articole publicate într-un jurnal on-line:

Davoine, L., Erhel, C., Guergoat-Lariviere, M. (2008). Monitoring quality in work: European employment strategy indicators and beyond. *International Labour Review*, 147, 2-3, 163-198. Disponibil la <http://www.ilo.org/public/english/revue/index.htm>. Accesat în 10 iunie 2009.
În text apare sub forma: (Davoine, Erhel & Guergoat-Lariviere, 2008, 3).

7. Pagină web:

World Bank (2006). World Development Indicators Online (WDI), Washington, DC: World Bank, Disponibil la www.worldbank.org/data/onlinedatabases/onlinedatabases.html. Accesat ultima oară în 20 ianuarie 2008.

Note:

- Lista bibliografică de la sfârșitul lucrării de licență va fi ordonată după numele autorilor (nu după prenume!), alfabetic, de la A la Z, fără a fi numerotată.
- Prenumele autoarelor va fi trecut, în lista bibliografică, în întregime, iar al autorilor prescurtat.

Anexa 4 - Metodologia de desfășurare a examenului de licență, Departamentul de Științe ale Educației

Valabilă pentru anul universitar 2018-2019

Dispoziții generale:

Art. 1. Prezenta metodologie reglementează organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor universitare de licență pentru specializările:

- a. Pedagogie
- b. Pedagogia învățământului primar și preșcolar
- c. Psihopedagogie specială

la Departamentul de Științe ale Educației (DȘE) din cadrul Facultății de Sociologie și Psihologie a UVT.

Art. 2. Organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor universitare de licență se realizează în conformitate cu prevederile LEN (Legea nr. 1/2011) și a O.M. nr. 5643/ 2017 privind metodologia – cadru de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior.

I. Examenele de finalizare a studiilor universitare de licență

Art. 3. Studiile universitare de licență la specializările sus menționate se finalizează cu examen de licență. Conform articolelor legislative amintite anterior, examenul de licență la cele trei specializări ale domeniului „Științe ale educației” va consta în două probe:

Proba 1 – *Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*, sub forma unui examen oral, pe baza tematicii și a bibliografiei prezentate în *Anexa 4.1*.

Proba 2 – *Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență*, în fața unei comisii alcătuită din trei cadre didactice cu rol de evaluatori, având cel puțin gradul de lector doctor și un președinte (profesor sau conferențiar). Secretarul comisiei de examen poate fi un cadru didactic având funcția de lector sau asistent. Comisiile de examen se stabilesc de către directorul DȘE împreună cu Consiliul DȘE.

Art. 4. Se pot înscrie la examenul de licență absolvenții specializărilor: *Pedagogie, Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Psihopedagogie specială*, ale DȘE, din cadrul UVT, care au îndeplinit obligațiile contractuale pe parcursul celor trei ani de studii (au promovat toate examenele, au plătit la zi taxele de școlarizare, au finalizat lucrarea de licență, care a fost notată de către coordonator cu cel puțin nota 6).

Art. 5. Se pot înscrie la examenul de licență și absolvenți ai specializărilor *Pedagogie, Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Psihopedagogie specială*, absolvenți ai UVT din serii anterioare, precum și absolvenți ai altor universități, dar numai în baza unui acord încheiat între Senatul UVT și senatele universităților respective.

Art. 6. În fiecare an calendaristic sunt prevăzute două sesiuni pentru susținerea examenului de licență, de regulă, una în luna iulie și cealaltă în luna septembrie, conform structurii anului universitar, aprobată de Senatul UVT.

II. Elaborarea lucrării de licență

Art. 7. Alegerea titlului lucrării de licență se realizează până la sfârșitul lunii octombrie pentru studenții din ultimul an de studii, pe baza propunerilor de teme / titluri făcute de cadrele didactice titulare și asociate ale DȘE. Studenții din anul II de studii vor opta până la sfârșitul lunii mai pentru lucrarea de licență, pe baza propunerilor cadrelor didactice ce predau la programul de licență respectiv, ca și a propriilor opțiuni.

Art. 8. Cadrele didactice ale DȘE care au titlul științific de doctor propun teme aferente disciplinelor predate, până la data de 10 mai, iar decanii de an prezintă studenților, tot până la acea dată, disciplinele de învățământ aferente celui de-al treilea an de studii, ca și profesorii ce le vor susține, în vederea realizării opțiunilor de finalizare a studiilor de licență.

Art. 9. Studenții pot opta pentru unul dintre titlurile propuse sau pot avea propria opțiune privind titlul lucrării, opțiune agreată de către coordonatorul ales sau desemnat.

Opțiunile studenților sunt exprimate printr-o cerere scrisă adresată directorului DȘE, depusă la secretariatul facultății până cel târziu la data de 30 mai a anului precedent susținerii examenului de finalizare a studiilor universitare. În cerere, studenții menționează două titluri de teme și doi coordonatori, în ordinea preferințelor.

Art. 10. Opțiunile studenților sunt analizate și discutate în ședință DȘE în cursul lunii iunie a anului precedent anului susținerii examenului de finalizare a studiilor universitare.

Desemnarea coordonatorului va ține cont de următoarele criterii: a. opțiunea studentului, b. repartizarea echilibrată a numărului de lucrări coordonate pentru fiecare cadru didactic al DȘE – îndreptățit să coordoneze lucrări de licență.

Art. 11. Studenții vor contacta coordonatorul lucrării până la finalul lunii iunie sau nu mai târziu de 30 octombrie a ultimului an de studii, stabilind cu acesta calendarul de coordonare.

Studenții care nu își exprimă opțiunea pentru lucrarea de licență, până cel târziu la data de 15 februarie a ultimului an de studii, pierd dreptul de a mai susține examenul de finalizare a studiilor universitare, în prima sesiune a aceluși an universitar. *Studenții nu vor aplica probele de investigație elaborate de ei, fără a avea avizul coordonatorului lucrării.*

Art. 12. Elaborarea lucrării de licență se realizează în conformitate cu prevederile Ghidului prezentat în *Anexa 4.2.*

Art. 13. Lucrările de licență se depun la secretariatul facultății, un exemplar tipărit și în format digital, cu cel puțin 5 zile înainte de data începerii examenului de finalizare a studiilor universitare.

Art. 14. Se consideră plagiat dacă:

- a. sunt însușite și folosite în mod fraudulos, lucrări sau părți din alte lucrări de licență / disertație, sau alte studii de specialitate;
- b. sunt preluate idei sau chiar paragrafe din alte surse sau sunt parafrazate, fără citarea și indicarea lor, în mod corespunzător.

Art. 16. CD-ul cu lucrarea de licență va conține și baza de date cu rezultatele obținute în urma cercetării empirice efectuate.

Art. 17. Evaluarea și notarea lucrărilor de licență de către coordonator se realizează în conformitate cu Ghidul prezentat în *Anexa 4.3*.

Pentru absolvenții specializării *Pedagogia învățământului primar și preșcolar* evaluarea lucrării de licență se face în conformitate cu ghidul prezentat în *Anexa 4.3.1*.

III. Desfășurarea examenului de finalizare a studiilor de licență

Art. 18. Probele examenului de licență se susțin în zile diferite, în următoarea ordine: proba 1 (examen oral); proba 2 (prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență). Orarul susținerii probelor se afișează cu cel puțin 24 ore înainte de desfășurarea acestora.

Art. 19. Proba orală constă în prezentarea celor două subiecte propuse pe biletul de examen extras. Subiectele propuse în tematica pentru licență se regăsesc în *Anexa 4*. Se urmărește identificarea capacității absolventului de a utiliza corect limbajul de specialitate, de a aborda și argumenta o problemă educațională, de a transfera cunoștințele de specialitate în soluționarea unor probleme concrete, teoria învățată, respectiv de a folosi critic diverse surse bibliografice, de a construi logic și argumentat, fundamentat științific, subiectul abordat.

Art. 20 Algoritmul de concepere și prezentare a temei include:

- Prezentarea structurării generale a abordării subiectului;
- Menționarea resurselor de documentare (discipline, teme intradisciplinare);
- Dezvoltarea conținutului subiectului conform structurii asumate;
- Ilustrări/exemple cât mai elocvente/concrete;
- Succintă autoevaluare și concluzii.

Art. 21. Tematica examenului oral va fi diferențiată pentru fiecare specializare și va cuprinde teme cu caracter interdisciplinar, care acoperă, deopotrivă, disciplinele fundamentale și cele de specialitate parcurse.

Art. 22. Cadrele didactice titulare ale disciplinelor incluse în tematica examenului de licență vor elabora tematica, bibliografia orientativă și vor menționa disciplinele din planul de învățământ pe care se bazează, respectiv vor elabora subiectele de examen.

Răspunderea pentru corectitudinea și acuratețea elaborării itemilor revine cadrelor didactice titulare ale disciplinelor din care provin temele incluse în tematica de examen.

Art. 23. Se consideră fraudă, în cazul probei 1 (examen oral), soldată cu eliminarea candidatului din examen și cu acordarea notei 1, orice încercare de utilizare a unor materiale ajutătoare (fișici, aparat hands-free, telefon mobil etc.). De asemenea, posesia acestor mijloace ajutătoare este considerată a fi tot fraudă, chiar dacă nu au fost utilizate, de către candidat.

Art. 24. Timpul de discuții cu fiecare candidat este de 20 de minute.

Art. 25. Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5, iar media finală minimă de promovare a examenului de finalizare a studiilor universitare este 6.

Media finală a examenului de licență este media aritmetică a notelor obținute la cele două probe.

Art. 26. Comisia de examen evaluează și notează lucrările de licență, respectiv disertație, susținute de către absolvenți, ținând cont de Ghidul prezentat în *Anexa 4.4*.

Art. 27. Timpul alocat prezentării și susținerii lucrării de licență / disertație este de 15 minute.

Art. 28. Coordonatorul științific al lucrării poate participa la susținerea lucrării coordonate, fără a influența membrii comisiei, în evaluarea acesteia.

IV. Dispoziții finale

Art. 29. Anexele 4.1, 4.2, 4.3, 4.3.1., 4.4 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

Art. 30. Prezenta metodologie intră în vigoare din anul universitar 2018-2019.

Calendarul susținerii examenului de licență:

Sesiunea iulie 2019

PIPP: proba I (*Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*) – 1.07.2019;

proba II (*Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență*) – 3.07.2019;

Pedagogie: proba I (*Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*) – 1.07.2019;

proba II (*Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență*) – 3.07.2019;

Psihopedagogie specială: proba I (*Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*) – 1.07.2019;

proba II (*Prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență*) – 3.07.2019.

Sesiunea septembrie 2019

Pedagogie, PIPP, Psihopedagogie specială

Proba I: 10.09.2019

proba II: 11.09.2019

Avizat,

Director DȘE

Prof. univ. dr. Simona Sava

Anexa 4.1

TEMATICA EXAMENULUI DE LICENȚĂ, 2019

Proba 1– Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate Examen oral

Specializarea PEDAGOGIE

Examenul de licență este o evaluare sumativă a competențelor dobândite în cadrul specializării *Pedagogie*. Prin acest examen se urmărește evaluarea cunoașterii teoretice a disciplinelor parcurse, într-o manieră sintetică, interdisciplinară, dar și abilitățile practice de proiectare didactică.

Disciplinele din planul de învățământ care au o pondere importantă în evaluare sunt: *Fundamentele pedagogiei, Fundamentele psihologiei, Teoria și metodologia instruirii, Teoria și metodologia curriculumului, Teoria și metodologia evaluării, Psihologia educației, Metode și tehnici de învățare, Educația adulților, Managementul clasei de elevi, Management educațional, Consiliere psihopedagogică, Educație incluzivă a copiilor cu CES.*

Pentru a veni în ajutorul inserției profesionale a viitorilor absolvenți, tematica și modul de concepere a subiectelor sunt asemănătoare cu cele specifice examenului de titularizare.

1. Pedagogia, știință a educației

- 1.1. Definiție și obiect de cercetare;
- 1.2. Relația dintre pedagogie și alte științe socio-umane;
- 1.3. Științele educației - abordarea interdisciplinară a educației.

2. Educația și învățământul în societatea cunoașterii

- 2.1. Educația ca resursă a dezvoltării sociale și ca investiție în capitalul uman;
- 2.2. Educația la intersecția contextelor locale, regionale, naționale, europene și mondiale, documente și strategii UE și CE;
- 2.3. Globalizarea în educație, moduri de manifestare, consecințe;
- 2.4. Organizarea sistemului de învățământ în România – structură;
- 2.5. Noile educații: ecologică, nutrițională, educația pentru viața de familie, educația pentru dezvoltare durabilă etc.;
- 2.6. Educația și învățarea de-a lungul întregii vieți – necesitate, modalități de organizare și de articulare; dimensiuni ale educației adulților.

3. Învățarea- componentă fundamentală a procesului de învățământ

- 3.1. Definirea conceptului. Învățarea, în general și învățarea școlară, în particular; caracteristicile învățării școlare;
- 3.2. Forme (tipuri) ale învățării; semnificația psihopedagogică a ierarhiei formelor învățării;
- 3.3. Particularități ale învățării la diferite vârste școlare;
- 3.4. Teorii contemporane ale învățării (teoria stilurilor de învățare, teoria inteligențelor multiple etc.);
- 3.5. Stiluri de învățare;

- 3.6. Condiții, factori (interni și externi) și indicatori de eficiență psihopedagogică;
 - 3.7. Obstacole cognitive în învățare.
4. Curriculum-ul, resursă importantă a inovării în educație
 - 4.1. Problematika generală a curriculum-ului: curriculum în sens larg și curriculum în sens restrâns, evoluția conceptului de curriculum;
 - 4.2. Tipuri de curriculum -descriere și analiză comparativă;
 - 4.3. Conținuturile educaționale (conceptualizare, criterii de selecție, transpunere didactică și modalități de organizare inter-, pluri- și transdisciplinaritate, organizare modulară, curriculum integrat, curriculum diferențiat și personalizat);
 - 4.4. Produse curriculare: planul de învățământ, programa școlară, manualul, auxiliarele curriculare;
 - 4.5. Finalitățile educației (ideal, scopuri, obiective educaționale: definiție, tipuri, operationalizarea obiectivelor);
 - 4.6. Competențe: definiție, tipuri;
 - 4.7. Niveluri ale proiectării activităților didactice la clasă (planificarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției). Aplicații.
 5. Predarea- orientări contemporane în teoria și practica predării
 - 5.1. Conceptul de predare; interacțiunea predare – învățare – evaluare;
 - 5.2. Stiluri de predare;
 - 5.3. Orientări contemporane în teoria și practica predării.
 6. Strategii didactice: definiție, componente, interrelații funcționale
 - 6.1. Metodele de predare și învățare: definiții, clasificări, descrieri;
 - 6.2. Mijloacele de învățământ: definiție, clasificare, integrare în activitatea didactică;
 - 6.3. Noile tehnologii de informare și de comunicare (NTIC) și relevanța lor psihopedagogică;
 - 6.4. Formele de organizare a instruirii (frontal, grupal și individual).
 7. Evaluarea didactică
 - 7.1. Conceptul de evaluare școlară; delimitări terminologice: evaluare, măsurare, apreciere;
 - 7.2. Componentele evaluării: obiectul evaluării, obiectivele, sistemul de criterii (etalonul) de evaluare, tehnicile de evaluare, regulile de atribuire a valorilor (notelor);
 - 7.3. Metode, tehnici și instrumente de evaluare;
 - 7.4. Tipurile de evaluare: inițială-continuă-finală, formativă-sumativă, diagnostică- predictivă, normativă-criterială;
 - 7.5. Evaluarea centrată pe performanță și evaluarea centrată pe competențe;
 - 7.6. Erorile de evaluare: moduri de manifestare, modalități de cunoaștere, control și înlăturare a erorilor de evaluare;
 - 7.7. Autoevaluarea: importanța și modalități de realizare.
 8. Management educațional
 - 8.1. Specificitatea școlii ca organizație educațională;
 - 8.2. Procesul managerial în instituțiile educaționale;
 - 8.3. Dimensiuni ale managementului educațional.

9. Managementul clasei de elevi
 - 9.1 Clasa de elevi. Clarificări conceptuale;
 - 9.2. Relații interpersonale în clasa de elevi;
 - 9.3. Managementul problemelor disciplinare. Strategii preventive de disciplinare în clasa de elevi, strategii de modificare comportamentală în clasa de elevi.

10. Asistența psihopedagogică în școală
 - 10.1. Delimitări conceptuale;
 - 10.2. Funcțiile și dimensiunile asistenței psihopedagogice (a elevului, a părinților, a profesorilor, a managerilor);
 - 10.3. Consilierea în școală — forma intensivă de asistență psihopedagogică. Teorii și modele de consiliere;
 - 10.4. Consilierea pentru petrecerea timpului liber;
 - 10.5. Metodologia asistenței psihopedagogice;
 - 10.6. Integrarea și incluziunea copiilor cu CES în școala de masă.

Bibliografie:

1. Bersan, O. S. (2016), *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Eikon, Cluj-Napoca
2. Bersan, O. S., (2012), *Evaluarea educațională. Metode alternative aplicabile în ciclul gimnazial*. Editura de Vest, Timișoara
3. Bocoș, M. (2013), *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Editura Polirom, Iași
4. Bush T. (2015), *Leadership și management educațional*, Editura Polirom, Iași
5. Cerghit I., (2002), *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București
6. Ciolan, L. (2008), *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași
7. Cucuș, C. (2009) (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași
8. Cucuș, C. (2014), *Pedagogie*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași
9. Dârjan, I. (2010), *Management comportamental în clasa de elevi*, Editura Universității de Vest, Timișoara
10. Dumitru, I., Al. (2008), *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*, Editura Polirom, Iași
11. Dumitru, I., Ungureanu, C. (coord., 2005), *Pedagogie și elemente de psihologia educației*, Cartea Universitară, București
12. Gherguț, A. (2016), *Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași
13. Iucu, R. (2006), *Managementul clasei de elevi: aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională*, Ediția a 2-a, revăzută, Editura Polirom, Iași
14. Marzano, R.J. (2015), *Arta și știința predării. Un cadru cuprinzător pentru o instruire eficientă*, Editura Trei, București
15. Păun, E. (2017), *Pedagogie – provocări și dileme privind școala și profesia didactică*. Editura Polirom, Iași
16. Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, B. R., Pânișoară. I. O. (coord.). (2008), *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, Ediția a II-a, Ed. Polirom, Iași
17. Radu, I.T. (2007), *Evaluarea în procesul didactic*, Ediția a III-a, Editura Didactică și Pedagogică, București

18. Sava S., D Ungureanu, R. Paloș (coord, 2007), *Educația adulților – baze teoretice și repere practice*, Editura Polirom, Iași
19. Ungureanu, D. (1999), *Educație și curriculum*, Editura Eurostampa, Timișoara
20. Ungureanu, D. (2001), *Teroarea creionului roșu. Evaluarea educațională*, Editura Universității de Vest, Timișoara.

Specializarea PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ

Examenul de licență este o evaluare sumativă a competențelor dobândite în cadrul specializării *Psihopedagogie specială*. Prin acest examen se urmărește evaluarea cunoașterii teoretice a disciplinelor parcurse, într-o manieră sintetică, interdisciplinară, dar și abilitățile practice de proiectare didactică adaptată la cerințele învățământului special.

Disciplinele din planul de învățământ care au o pondere importantă în evaluare sunt: *Fundamentele Psihopedagogiei speciale, Fundamentele psihologiei, Fundamentele pedagogiei, Psihologia dezvoltării, Teoria și metodologia curriculumul-ului, Teoria și metodologia instruirii, Didactia predării în învățământul special și integrat, Metodologia intervenției psihopedagogice, Managementul clasei de elevi / grupei de preșcolari cu CES, Dizabilități de intelect, Dizabilități de auz, Dizabilități de vedere, Psihodiagnostic, Logopedie, Terapia limbajului, Educația incluzivă a copiilor cu CES, Didactica predării terapierilor educaționale complexe (TEC)*.

Pentru a veni în ajutorul inserției profesionale a viitorilor absolvenți, tematica și modul de concepere a subiectelor sunt asemănătoare cele specifice examenului de titularizare.

1. Rolul și locul psihopedagogiei speciale în cadrul științelor educației. Cadrul conceptual și terminologia specifică.
 - 1.1. Psihopedagogia specială - statutul interdisciplinar și relațiile acesteia cu psihologia, pedagogia și alte științe.
 - 1.2. Psihopedagogia specială - conținut, structură, finalități.
 - 1.3. Actualități și perspective.
2. Etiologia specifică diferitelor tipuri de deficiențe.
 - 2.1. Rolul factorilor endogeni și exogeni în modificările morfofuncționale ale sistemului nervos central, ale analizatorilor și ale aparatului fonoarticular.
 - 2.2. Cauzele și frecvența diferitelor tipuri de deficiențe.
3. Factorii și etapele dezvoltării copilului cu dizabilități.
 - 3.1. Factorii care condiționează dezvoltarea copilului. Relația dintre factorii ereditari, factorii de mediu și factorii educaționali. Raportul specific dintre aceștia în cazul copiilor/tinerilor cu CES.
 - 3.2. Etapele dezvoltării ontogenetice și caracterizarea lor în plan psihosomatic.
 - 3.3. Structura și formele de manifestare a personalității copilului cu dizabilități.

4. Evaluarea complexă, diagnosticarea și intervenția psihopedagogică la copilul cu cerințe educative speciale.
 - 4.1. Evaluarea copilului cu cerințe educative speciale – activitate continuă și complexă în scopul identificării competențelor de bază ale acestuia.
 - 4.2. Evaluarea copilului cu cerințe educative speciale în contextul intervenției educațional-recuperatorii.
 - 4.3. Fișa psihopedagogică – instrument de evaluare continuă și intervenție recuperatorie.
 - 4.4. Planul de servicii personalizate
 - 4.5. Planul de intervenție personalizată

5. Particularitățile dezvoltării psihofizice și sociale ale copiilor cu dizabilități (dizabilități intelectuale, autism, dizabilități de vedere, dizabilități de auz, dizabilități neuromotorii).
 - 5.1. Trăsături de specificitate ale evoluției psihofizice a copiilor cu dizabilități.
 - 5.2. Individualizarea comunicării pe tipuri de deficiențe.
 - 5.3. Consecințe ale manifestării deficienței în procesul de dezvoltare, adaptare, integrare socială a copiilor.

6. Tulburările de limbaj. Forme de manifestare a tulburărilor de limbaj și terapia limbajului.
 - 6.1. Tulburări ale limbajului oral și scris.
 - 6.2. Terapii specifice de compensare și învățare a limbajului: terapia tulburărilor de limbaj, demutizarea, audiologia educațională și tehnologică, educația vizual-perceptivă, orientarea spațială și mobilitatea, corectarea defectelor neuromotorii, psihoterapia comportamentală.

7. Modalități și tehnici ale activităților educațional-terapeutice
 - 7.1. Stimulare cognitivă
 - 7.2. Ludoterapia
 - 7.3. Terapia ocupațională
 - 7.4. Terapia psihomotricității și abilitarea manuală
 - 7.5. Formarea autonomiei personale și sociale

8. Integrarea și incluziunea copiilor cu CES în școala de masă.
 - 8.1. Conceptele de integrare și incluziune. Forme ale integrării.
 - 8.2. Modalități de favorizare a integrării copiilor cu deficiențe în școala de masă prin: depistare precoce a deficienței, intervenție timpurie, educație preșcolară, debut școlar în școala de masă, trasee educaționale compatibile cu tipul și gradul de deficiență.
 - 8.3. Limitele integrării școlare.

9. Didactica – teorie generală a procesului de învățământ.
 - 9.1. Obiectul și funcțiile didacticii psihopedagogiei speciale
 - 9.2. Direcții de dezvoltare ale didacticii contemporane
 - 9.3. Finalitățile didactice și funcțiile lor
 - 9.4. Tipologia și dinamica obiectivelor educaționale

10. Procesul de învățământ – cadrul principal de desfășurare a activității instructiv educative, de recuperare și integrare a elevilor cu CES.
 - 10.1. Elementele componente ale procesului de învățământ și interacțiunea dintre ele
 - 10.2. Procesul de învățământ ca relație dintre predare-învățare-evaluare.
 - 10.3. Principiile procesului de învățământ.
 - 10.4. Caracterul formativ-educativ al programelor de psihopedagogie specială și al programului de sprijin pentru elevii cu CES integrați în învățământul de masă.

11. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice la disciplina psihopedagogie specială.
 - 11.1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum diferențiat, curriculum la decizia școlii/curriculum în dezvoltare locală), programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare; alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module, standarde curriculare. Conținutul învățământului special.
 - 11.2. Proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: aprofundare/ extindere/ opțional ca disciplină nouă.
 - 11.3. Competențele predării-învățării-evaluării la disciplina psihopedagogia specială. Competențe generale, competențe specifice. Operaționalizarea obiectivelor/ competențelor.
 - 11.4. Proiectarea activității didactice: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiecte de activități didactice (pentru diferite tipuri de lecții, activități de psihodiagnoză, de recuperare sau/și terapii specifice și educațional-terapeutice), proiectarea de activități de învățare intra-, inter- și transdisciplinare, adaptări curriculare pentru elevii cu CES, planuri de intervenție personalizate.

12. Strategii didactice utilizate în procesul de predare – învățare – evaluare.
 - 12.1. Metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare, utilizarea metodelor centrate pe elev/ tehnicilor de învățare prin cooperare.
 - 12.2. Forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare.
 - 12.3. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare.
 - 12.4. Mediul de instruire, mediul relațional și mediul comunicațional. Utilizarea tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire. Tipuri de relații specifice educației speciale.
 - 12.5. Însușirea instrumentelor de bază ale cunoașterii/ învățării: citit-scrisul și calculul matematic.
 - 12.6. Evaluarea procesului instructiv-educativ-recuperativ-compensatoriu și de integrare, a progresului și a rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curriculare și criteriile de performanță din standardele de evaluare.

13. Managementul clasei clasei de elevi cu cerințe educative speciale
 - 13.1. Mediul educațional – actori și dimensiuni.
 - 13.2. Managementul mediului socio-afectiv al clasei de elevi – relația profesor-elev, stil profesoral.

- 13.3. Managementul comportamentului.
- 13.4. Modele psihopedagogice de intervenție la nivelul clasei și a întregii școli.

14. Formarea și dezvoltarea abilităților, deprinderilor și capacităților în vederea integrării socio-profesionale a copiilor/tinerilor cu CES.
 - 14.1. Caracteristicile și rolul abilității manuale în achiziționarea principalelor abilități și deprinderi necesare profesionalizării.
 - 14.2. Activități de formare a competențelor necesare pregătirii pentru viață.
 - 14.3. Integrarea socioprofesională a copiilor/tinerilor cu CES

Bibliografie:

1. Chassey, D.J.; Brignone S. (2000). *Terapie comportamentală și cognitivă a tulburărilor de ritm și fluență*. Iași: Editura Polirom.
2. Dârjan, I. (2018). *Modele de abordare la nivelul școlii a elevilor în risc*. Timișoara: Editura Universității de Vest.
3. Gherguț, A.; Neamțu C. (2000). *Psihopedagogia specială. Ghid practic pentru învățământul deschis la distanță*. Iași: Editura Polirom.
4. Gherguț, A. (2005). *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*. Iași: Editura Polirom.
5. Gherguț, A. (2006). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*. Iași: Editura Polirom.
6. Gherguț, A. (2011). *Evaluare și intervenție psihoeducațională. Terapii educationale, recuperatorii și compensatorii*. Iași: Editura Polirom.
7. Gherguț, A. (2016). *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Iași: Editura Polirom.
8. Gherguț, A. (2016). *Educația specială. Ghid metodologic*. Iași: Editura Polirom.
9. Golu, F. (2015). *Manual de psihologia dezvoltării. O perspectivă psihodinamică*. Iași: Editura Polirom.
10. Luștea, A. (2017). *Psihologia copiilor cu dizabilitate auditivă: dezvoltare și adaptare*. Timișoara: Editura Universității de Vest.
11. Luștea, A. (2017). *Diferențiere în învățare prin cooperare la clasă*. Timișoara: Editura Universității de Vest.
12. Munteanu, A. (2007). *Psihologia copilului și a adolescentului*. Timișoara: Editura Eurobit.
13. Peeters, T. (2016). *Autismul. Teorie și intervenție educațională*. Iași: Polirom.
14. Popovici, D. V. (2007). *Orientări teoretice și practice în educația integrată*. Arad: Editura Universității Aurel Vlaicu.
15. Preda, V. (2002). *Psihopedagogia intervenției timpurii la deficienții vizuali*. Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană.
16. Vlad, E. (1999). *Evaluarea în actul educativ terapeutic*. București: Editura Pro Humanitate.
17. Vlad, M.; Ghilaș, I.; Cozma, A.; Vasiliu, C. M. (2009). *Dicționar enciclopedic de Psihopedagogie specială*. București: Editura Fundației Culturale Marin Speteanu.
18. _ HG 218/2002 privind aprobarea metodologiei pentru utilizarea setului de instrumente de expertizare și evaluare a copiilor/elevilor în vederea orientării școlare a acestora

19. _ HG 1251/2005 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare și protecție specială a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special și special integrat
20. Crețu, C. (1998). *Curriculum individualizat și personalizat*. Iași: Editura Polirom.
21. Cucuș, C-tin. (2000). *Pedagogie generală*. Iași: Editura Polirom.
22. Ionescu, M.; Radu, I. (2004). *Didactica modernă*. Cluj – Napoca: Editura Dacia.
23. Mara, D. (2009). *Strategii didactice în educația incluzivă*. București: Editura Didactică și Pedagogică RA.
24. Mușu, I.; Taflan, A. (coord.) (2000). *Terapia educațională integrată*. București: Editura Pro Humanitate.
25. Verza E., Verza E.F., (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*. București: Editura Universității din București.

Specializarea PEDAGOGIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

Examenul de licență este o evaluare sumativă a competențelor dobândite în cadrul specializării *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*. Prin acest examen se urmărește evaluarea cunoașterii teoretice a disciplinelor parcurse, într-o manieră sintetică, interdisciplinară, dar și abilitățile practice de proiectare didactică.

Disciplinele din planul de învățământ care au o pondere importantă în evaluare sunt: *Fundamentele pedagogiei, Fundamentele psihologiei, Teoria și metodologia instruirii, Teoria și metodologia curriculumului, Teoria și metodologia evaluării, Educație timpurie, Psihologia educației, Pedagogii alternative, Management educațional, Psihologia dezvoltării, Consiliere psihopedagogică, Educație incluzivă a copiilor cu CES, Psihopedagogia jocului*.

Pentru a veni în ajutorul inserției profesionale a viitorilor absolvenți, tematica și modul de concepere a subiectelor sunt asemănătoare cu cele specifice examenul de titularizare.

1. Curriculum-ul, resursă importantă a inovării în educație
 - 1.1. Problematika generală a curriculum-ului în învățământul preșcolar și primar;
 - 1.2. Tipuri de curriculum -descriere și analiză comparativă;
 - 1.3. Abordarea integrată;
 - 1.4. Produse curriculare: planul de învățământ, programa școlară, manualul, auxiliarele curriculare;
 - 1.5. Finalitățile educației (ideal, scopuri, obiective educaționale: definire, tipuri, operationalizarea obiectivelor);
 - 1.6. Competențe: definire, tipuri.
2. Procesul de învățământ - sistem și funcționalitate
 - 2.1. Procesul de învățământ: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici;
 - 2.2. Procesul de învățământ ca interacțiune dinamică între predare, învățare și evaluare;
 - 2.3. Conceptul de predare;

- 2.4. Predarea ca activitate de organizare și conducere a situațiilor de învățare;
 - 2.5. Strategii și stiluri de predare;
 - 2.6. Conceptele de învățare în sens larg și de învățare școlară (forme, tipuri și niveluri de învățare);
 - 2.7. Condițiile interne și externe ale învățării școlare eficiente.
3. Proiectarea pedagogică a activităților instructiv-educative în învățământul primar și preșcolar
 - 3.1. Etapele proiectării pedagogice;
 - 3.2. Planificarea calendaristică anuală, planificarea semestrială, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției.
4. Strategii didactice: definire, tipuri de strategii didactice
 - 4.1. Sistemul metodelor de învățământ: definire, clasificare;
 - 4.2. Caracteristicile principalelor metode utilizate în învățământul primar/ preșcolar: povestirea, metoda fonetică analitico-sintetică, lectura explicativă, lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, jocul de rol, dramatizarea, experimentul, observarea;
 - 4.3. Mijloace didactice și suporturi tehnice de instruire utilizate în învățământul primar/preșcolar: definire, exemplificare, rol;
 - 4.4. Forme de organizare a activității didactice – activitate frontală, pe grupe, individuală, combinată.
5. Evaluarea didactică – activitate de măsurare, de interpretare a datelor și de adoptare a deciziilor educaționale în învățământul primar
 - 5.1. Forme/ tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
 - 5.2. Metode tradiționale și alternative de evaluare, utilizate în ciclul primar;
 - 5.3. Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a);
 - 5.4. Specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță;
 - 5.5. Rolul standardelor curriculare de performanță în realizarea evaluării didactice la nivel macro și micro educațional.
6. Colaborarea grădiniței cu ceilalți factori educaționali: colaborarea grădiniță-familie, consilierea și educația părinților, colaborarea grădiniță-școală, colaborarea grădiniței cu alte instituții/ persoane din comunitate, parteneriat educațional, grupuri partenoriale.
7. Copii cu CES: cerințe educative speciale la preșcolari/scolarii mici, colaborarea cu familia și cu alți profesioniști, educația integrată și incluzivă în grădiniță/școală.
8. Jocul în educația timpurie
 - 8.1. Definirea jocului și specificul lui în preșcolaritate;
 - 8.2. Relația joc/dezvoltare/ învățare, joc – joacă, jucărie, joc de rol, joc didactic, joc senzorial, joc de construcție, joc de mișcare, joc muzical, joc de masă, joc logic, jocul în aer liber (specificul fiecăruia la vârsta preșcolară, funcțiile, cerințele și condițiile de aplicare).
9. Tipuri de lecții și categorii de activități: definire, tipuri, procesualitate.
10. Management educațional

- 10.1. Specificitatea școlii ca organizație educațională;
- 10.2. Procesul managerial în instituțiile educaționale;
- 10.3. Dimensiuni ale managementului educațional.

Bibliografie:

1. Bersan, O. S. (2016), *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Eikon, Cluj-Napoca
2. Bocoș, M. (2013), *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Editura Polirom, Iași
3. Bush, T. (2015), *Leadership și management educațional*, Editura Polirom, Iași
4. Cerghit I., (2002), *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București
5. Ciolan, L. (2008), *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași
6. Cucuș, C (2009) (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași
7. Cucuș, C. (2014), *Pedagogie*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași
8. Dârjan, I. (2010), *Management comportamental în clasa de elevi*, Editura Universității de Vest, Timișoara
9. Dumitru, I., Ungureanu, C. (coord., 2005), *Pedagogie și elemente de psihologia educației*, Cartea Universitară, București
10. Gherguț, A. (2016), *Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași
11. Hattie, J. (2014), *Învățarea vizibilă – ghid pentru profesori*, Editura Trei, București
12. Iucu, R. (2006), *Managementul clasei de elevi: aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională*, Ediția a 2-a, revăzută, Editura Polirom, Iași
13. Luștea, A. (2017), *Diferențiere în învățare prin cooperare în clasă*, Editura Universității de Vest, Timișoara
14. Marzano, R.J. (2015), *Arta și știința predării. Un cadru cuprinzător pentru o instruire eficientă*, Editura Trei, București
15. Nell M., Drew W. (2016), *De la joc la învățare. Cum folosim jocul didactic în educația timpurie*, Editura Trei, București
16. Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, B. R., Pânișoară. I. O. (coord.). (2008), *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, Ediția a II-a, Ed. Polirom, Iași.
17. Radu, I.T. (2007), *Evaluarea în procesul didactic*, Ediția a III-a, Editura Didactică și Pedagogică, București
18. Răduț-Taciu, Bocoș M.D, Chiș O. (2015), *Tratat de management educațional pentru învățământul primar și preșcolar*, Editura Paralela 45, Pitești
19. Ungureanu, D. (1999), *Educație și curriculum*, Editura Eurostampa, Timișoara
20. Ungureanu, D. (2001), *Teroarea creionului roșu. Evaluarea educațională*, Editura Universității de Vest, Timișoara.

Anexa 4.2

GHID PRIVIND ELABORAREA LUCRĂRII DE LICENȚĂ

Structura lucrării de licență

Lucrarea de licență include următoarele elemente **obligatorii**:

- **COPERTĂ** – informațiile care trebuie să apară pe coperta lucrării de licență / disertație sunt următoarele:
 - a. Denumirea universității, a facultății, a domeniului de studiu și a specializării (poziționate în partea de sus a paginii, centrat);
 - b. Lucrare de licență / disertație (în centrul paginii);
 - c. Numele coordonatorului lucrării (așezat în partea stângă, jos);
 - d. Numele candidatului (absolventului) (situat în partea dreaptă, mai jos);
 - e. Anul realizării lucrării (centrat, în subsolul paginii).
- **PAGINA DE TITLU (PAGINA DE GARDĂ)** – informațiile care trebuie să apară în pagina de titlu a lucrării de licență sunt următoarele:
 - a. Denumirea universității, a facultății, a domeniului de studiu și a specializării (poziționate în partea de sus a paginii, centrat);
 - b. Titlul lucrării de licență / disertație (poziționat în centrul paginii);
 - c. Numele coordonatorului lucrării (așezat în partea stângă, jos);
 - d. Numele candidatului (absolventului) (situat în partea dreaptă, mai jos);
 - e. Anul realizării lucrării (centrat, în subsolul paginii).
- **CUPRINS** – lucrarea de licență / disertație va avea un cuprins care să conțină titlurile tuturor părților, capitolelor și subcapitolelor însoțite de numărul paginii la care acestea încep.
- În cazul lucrărilor de **disertație**, între cuprins și introducerea lucrării / argument, candidatul va introduce un **rezumat de max. 5 pagini**, într-o **limbă de circulație internațională** (la alegere): engleză, franceză, germană, spaniolă.
- **INTRODUCEREA** („*Argument*”, „*Preamble*”) va conține definiția temei, motivația alegerii temei, gradul de noutate a temei, obiectivele generale ale lucrării, metodologia folosită, rezultatele obținute, limitele cercetării, ideile de bază ale capitolelor și legătura dintre ele.
- **PARTEA I**: cuprinde secțiunea teoretică a lucrării, bazată pe bibliografie, cu ajutorul căreia abordează problematica legată de tema lucrării. Poate fi intitulată „**Fundamentare teoretică**”, „**Suport teoretic**”etc. și cuprinde, de regulă, 2-4 capitole, fiecare dintre ele cu maximum 3-5 subcapitole. Se recomandă a nu se depăși aceste 3 nivele de detaliere (capitol/subcapitol/ subpuncte) cu preocuparea pentru consemnarea clară și consecventă a derivării lor succesive. Ex. Capitolul 1; subcapitolul 1.1. și subpunctele 1.1.1., 1.1.2, 1.1.3....1.1.5).

În secțiunea alocată *Fundamentării teoretice* studenții vor dovedi:

- Cunoașterea principalelor teorii, concepte și explicații în domeniul studiat prin consemnarea a *minim trei teorii explicative* sau *minim trei studii relevante*.
- Cunoașterea abordărilor explicative recente, naționale și internaționale, cu privire la problematica abordată.
- Abilitatea de a extrage concluzii adecvate din sursele bibliografice parcurse.
- Capacitatea de a sintetiza, din mai multe surse, o concluzie adecvată.
- Capacitate de structurare logică și argumentată, cu puncte de vedere personale.

- Capacitatea de a demonstra actualitatea, anvergura și importanța problematicii abordate, apelând la argumente științifice și date statistice relevante din literatura de specialitate.

- PARTEA a II-a: cuprinde secțiunea ce prezintă preocupările practic-aplicative ale autorului lucrării în intenții remediale sau optimizante legate de tema lucrării. Poate fi intitulată, după caz: „Metodologia cercetării”, „Demers practic-aplicativ”, „Studiu investigativ” etc., în funcție de tipul de cercetare derulat (experimentală / corelativă / descriptiv-constatativă / ameliorativă / cazuistică/ istorică/ etnografică/ etc.).

Uzanțele includ în acest capitol, în funcție de demersul investigativ derulat, elemente precum: Justificarea cercetării; Obiectivele cercetării; Ipotezele studiului/cercetării; Variabilele introduse; Eșantionarea (prezentarea lot/loturilor de subiecți); Probe / instrumente utilizate pentru culegerea datelor; Cadrul cercetării (locație, timp/interval de realizare a demersului investigativ etc.), toate acestea putând figura ca subcapitole.

În mod specific, în această secțiune studentul demonstrează:

- ✓ abilitatea de formulare a ipotezelor de cercetare relevante, adecvate scopului cercetării;
- ✓ abilitatea de a concepe un design de cercetare adecvat testării ipotezelor formulate sau planificarea unei activități instructiv-educative complexe;
- ✓ capacitatea de a defini și alcătui un lot/uri de subiecți, adecvat și argumentat;
- ✓ cunoștințe și abilități de descriere corectă și completă a loturilor de subiecți;
- ✓ competențe în ceea ce privește selectarea și aplicarea metodelor de cercetare și a instrumentelor de cercetare într-o manieră corectă și validă, de elaborare de instrumente de investigație corecte;

1. abilități de organizare și execuție a cercetării.

- Într-un capitol distinct, după caz, se prezintă sintetic datele empirice obținute, analiza și interpretarea din punct de vedere științific a acestora, și se constituie în alt capitol, acesta putând fi intitulat: „Rezultatele cercetării” / ”Rezultatele studiului practic – aplicativ” / ”Prezentarea, prelucrarea și interpretarea datelor” etc.

Secțiunea evidențiază capacitatea studentului de a colecta, organiza și prelucra date primare și secundare, de analiză a acestora și de prezentare sintetică a raportului de cercetare.

Specific, în această secțiune, studentul demonstrează:

- ✓ cunoașterea modalităților de organizare a datelor cercetării;
- ✓ abilitatea de a selecta modalități corecte și adecvate de prelucrare a datelor empirice;
- ✓ cunoașterea modalităților de prezentare a datelor în formă grafică, tabelară și textuală;
- ✓ capacitatea de a extrage concluzii pe baza datelor obținute;
- ✓ capacitatea de a infera rezultatele cercetării în concluzii de specialitate;
- ✓ înțelegerea limitelor cercetării;
- ✓ interpretări.

- În finalul lucrării este un capitol distinct de CONCLUZII, atât prin raportare la bibliografia parcursă, cât și din perspectiva deschiderilor pe care datele obținute din derularea cercetării le comportă, suficient de bine explicitate și logic -secvențiate. Concluziile sunt complementate de o parte explicită de SUGESTII ȘI RECOMANDĂRI, ca soluții la disfuncțiile constatate. De asemenea, se evidențiază utilitatea practică a datelor obținute, maniera în care acestea pot fi utilizate în spațiul educațional.

- - ANEXE– acestea apar într-o secțiune separată. Fiecare anexă se va menționa cel puțin o dată în textul lucrării. Anexele se numerotează crescător (Anexa 1, Anexa 2 etc.)
- BIBLIOGRAFIE – acesta este ultima parte a lucrării și va conține lista tuturor surselor utilizate de către absolvent pentru redactarea lucrării de licență / disertație. Bibliografia va cuprinde minimum 25 titluri.

Bibliografia va cuprinde în mod obligatoriu:

- Minim cinci surse bibliografice cu o vechime de maxim cinci ani.
- Minim cinci surse în alte limbi de circulație internațională.
- Minim trei articole științifice din reviste de specialitate.

Bibliografia poate să includă: materiale tipărite (cărți, articole) și surse electronice (cărți, articole disponibile on line, site-uri consultate).

Bibliografia nu se consideră capitol al lucrării.

Exemple de bibliografie:

Carte cu autor unic

Dumitru, I.(2008),*Consiliere psihopedagogică. Bazele teoretice și sugestii practice*, Editura Polirom, Iași.

Carte cu mai mulți autori

Sava, S., Ungureanu, D. (coord.) (2005),*Introducere în educația adulților*, Editura Mirton, Timișoara.

Capitol într-o carte

Predescu, M., F.(2006). *Opțiuni strategice în proiectarea și realizarea activităților centrate pe elev*, înȘoitu, L., Cherecea, R. (coord.), *Strategii educaționale centrate pe elev*. (p. 144-173), Editura Alpha, București.

Articol publicat în reviste de specialitate

Danciu, L.(2009),*Methodological Alternatives in the Complex Therapy of Children's Communication and Speech Disorders*, in"Science Direct, Procedia - Social and Behavioral Sciences", Vol. 1, Issue 1, p. 1658-1662.

Articol găsit pe internet

Crașovan, M. (2005). „Mentoratul la distanță - posibilități și limite”. Accesat la adresa <http://www.ris.uvt.ro/ris/RIS%20nr%204%20decembrie%202005.pdf> în data de 3 dec. 2009

Referințele/trimiterile bibliografice se notează în textul lucrării astfel:

1. Dacă este preluată ideea unui autor: (Predescu, S., 2009)
2. Dacă se citează autori: (Dârjan, I., Luștea, A., 2009, p. 23)
3. Dacă se folosește o citare preluată de la alt autor, nu din original, se indică în text utilizând prepoziția *apud*: (White, A., 1999, *apud* Al Ghazi, L., 2004)
4. Pentru figuri/tabele: Fig. 1: *Dimensiunile experienței metacognitive în condițiile disabilității vizuale* (Borca, C., 2009, p. 41)

Succint, principalele secțiuni ale *Lucrării de licență* pot fi ilustrate astfel:

Cuprins

Introducere

Partea I: Fundamentarea teoretică

Capitolul 1: Titlul primului capitol

1.1. Subcapitolul 1

1.1.1.

1.1.2.

1.2. Subcapitolul 2

1.2.1.

1.2.2.

1.3.

Capitolul 2. Titlul celui de al doilea capitol

2.1. Subcapitolul 1

2.1.1.

2.1.2.

2.2. Subcapitolul 2

2.2.1.

2.3.

Capitolul 3. Titlul celui de al treilea capitol

3.1. Subcapitolul 1

3.2. Subcapitolul 2

3.3.

Partea a II-a: Metodologia cercetării

Prezentarea, prelucrarea și interpretarea datelor

Concluzii și propuneri/recomandări

Bibliografie

Anexe

Reguli de redactare a lucrării de licență

Stilul academic de exprimare prezent în lucrarea de licență va fi unul impersonal, ideile vor decurge logic unele din altele. Informațiile vor fi sintetizate din surse diferite, abordând critic fenomenul studiat.

Lucrarea de licență poate avea între 50 – 80 pagini, ponderea recomandabilă este de cca. 30%-40% pentru PARTEA 1 (*Fundamentarea teoretică*), restul fiind alocat părții practic-aplicative (metodologia cercetării, prezentarea și interpretarea datelor, concluzii și recomandări).

Tehnoredactarea lucrării va avea în vedere următorii parametri:

- a. *Marginile paginii* – se vor utiliza următoarele valori pentru marginile paginii:
 - stânga: 3,5 cm;
 - dreapta: 2,5 cm;
 - sus: 2,5 cm;
 - jos: 2,5 cm.
- b. *Spațiere între rânduri* - textul va respecta o spațiere între rânduri de:
 - 1,5 linii pentru caractere de 12 puncte.
- c. *Alinierea textului în cadrul paragrafelor* - textul din cadrul paragrafelor normale va fi aliniat între marginile din stânga și dreapta (*justified*). Primul rând al fiecărui paragraf va avea o indentare de 1,5 cm (Format-> Paragraph-> Indentation-> Left). Excepție fac titlurile capitolelor, care pot fi aliniate centrat, precum și etichetele tabelelor și figurilor (a se vedea explicațiile de mai jos).
- d. *Font* – fontul utilizat pentru redactare va fi Times New Roman, cu dimensiunea de 12 puncte, utilizând **diacriticele specifice limbii române**.
- e. *Numerotarea paginilor* - numerotarea paginilor se face începând cu pagina de titlu, până la ultima pagină a lucrării, dar numărul paginii apare doar începând cu Introducerea. Numărul de pagină se inserează în subsolul paginii, centrat.
- f. *Antetul paginii* - apare începând cu introducerea și va conține numele absolventului (în stânga) și titlul capitolului (în dreapta).
- g. *Tabele* – tabelele se numerotează cu 2 cifre, prima reprezentând numărul capitolului, iar cea de a doua reprezentând numărul tabelului din capitolul respectiv. Fiecare tabel are număr și titlu, care **se menționează deasupra tabelului**, aliniat la marginea din dreapta. Dacă este cazul, sursa datelor se precizează sub tabel, aliniat între marginile din stânga și dreapta (*justified*), indicând în mod obligatoriu numele autorului(lor), lucrarea (cartea), editura, anul, pagina sau adresa de Internet completă.

- h. *Figuri* - figurile (aici sunt incluse imagini, grafice, capturi de ecran) se numerotează cu 2 cifre, prima reprezentând numărul capitolului, iar cea de a doua fiind numărul figurii din capitolul respectiv; fiecare figură are număr și titlu, care ***se menționează sub figură***; dacă este cazul, sursa figurii se indică pe rândul imediat următor, justificat, indicând numele autorului(lor), lucrarea (cartea), editura, anul, pagina sau adresa de Internet completă.
- i. În cazul unui număr considerabil de tabele și/sau figuri, lucrarea poate conține, eventual liste (separate) de tabele respectiv, figuri cu nr. și titlul tabelului/figurii și pagina din lucrare la care figurează, cele două liste fiind plasate imediat după sumarul lucrării și înaintea introducerii.

Reguli suplimentare pot fi stabilite de îndrumătorul lucrării.

Anexa 4.3

GHID DE EVALUARE A LUCRĂRII DE LICENȚĂ DE CĂTRE COORDONATOR

Evaluarea realizată de coordonator va surprinde fiecare capitol al lucrării și va urmări:

5% Conținutul și coerența *introducerii*, cu referire la:

- *actualitatea și utilitatea temei abordate;*
- *metodologia utilizată;*
- *rezultatele obținute;*
- *limitele cercetării.*

30% Abilitățile studentului de a utiliza corespunzător aparatul conceptual al domeniului de specializare:

- *prezentarea teoriilor și a dezvoltărilor în domeniu;*
- *abordări explicative ale problematicii tratate;*
- *capacitatea de sinteză a informațiilor din surse diferite;*
- *abordarea critică a fenomenelor studiate;*
- *logica argumentării și structurării punctelor de vedere.*

20% La nivelul secțiunii *practic-aplicative* a lucrării evaluarea va surprinde:

- *abilitatea de a formula ipoteze și obiective relevante, adecvate scopului cercetării;*
- *abilitatea de construcție a unui design de cercetare adecvat pentru testarea ipotezelor formulate și a efectelor variabilelor introduse sau proiectarea unei activități instructiv-educative complexe;*
- *algoritmul unei eșantionări (și descrieri) adecvate, corecte, argumentate;*
- *selectarea și aplicarea competență a metodelor și probelor/instrumentelor de cercetare;*
- *competențele organizatorice și executive manifestate în timpul cercetării;*
- *abilitățile de lucru în echipă, dacă este cazul.*

20% La nivelul secțiunii *Prezentarea, prelucrarea și interpretarea datelor experimentale* evaluarea se va axa pe:

- *competențele organizatorice și executive manifestate în timpul cercetării;*
- *abilitățile de lucru în echipă, dacă este cazul;*
- *capacitatea studentului de a colecta, organiza și prelucra datele experimentale;*
- *cunoașterea și utilizarea modalităților de prezentare a datelor în formă grafică, tabelară și textuală;*
- *capacitatea de a extrage concluzii pertinente pe baza datelor obținute.*

15% La nivelul concluziilor evaluarea va urmări:

- *capacitatea de a sintetiza, din mai multe surse, o concluzie corectă;*
- *capacitate de structurare logică și argumentată, cu puncte de vedere personale a concluziilor rezultate din demersurile de cercetare coroborate cu fundamentarea teoretică;*
- *calitatea și eficiența sugestiilor și recomandărilor, ca soluții la disfuncțiile constatate.*

5% Raportat la bibliografie se va urmări:

- aspecte cantitative:
 - *minim 25 de titluri, din care cel puțin cinci nu mai vechi de 5 ani;*
 - *cinci surse în limbi de circulație internațională;*
 - *trei articole din reviste de specialitate, inclusiv on - line;*
 - *site-uri.*
- și aspecte calitative
 - *actualitatea și relevanța resurselor bibliografice.*

5% Alte aspecte ale evaluării:

- *Respectarea regulilor de redactare a lucrării de licență cuprinse în Ghidul de elaborare a lucrării de licență*
- *Design-ul lucrării (structura lucrării, inserțiile grafice, imagistice, colorit, aspectul estetic general al lucrării)*
- *Gradul respectării de către student a recomandărilor coordonatorului, precum și a calendarului de coordonare agreat cu coordonatorul.*

Note:

1. *Conform Legii Educației Naționale 1/2011, coordonatorul răspunde solidar cu studentul pentru originalitatea lucrării de licență.*
2. *Nota minimă acordată de coordonator trebuie să fie de 6 (șase).*

Anexa 4.3.1

GHID DE EVALUARE A LUCRĂRII DE LICENȚĂ DE CĂTRE COORDONATOR

Pedagogia învățământului primar și preșcolar

Se păstrează în principiu, aceleași aspecte ce vor fi supuse evaluării ca și pentru ceilalți absolvenți de la Științe ale educației. Având în vedere specificul acestei specializări, în evaluarea lucrării de licență, de către coordonator, se au în vedere următoarele aspecte:

- *Capacitatea de a construi situații de comunicare variate și atractive*
- *Adaptarea materialelor informative și a probelor aplicate nivelului vârstei cronologice și mentale, posibilităților de învățare și nivelului de pregătire a elevilor*
- *Contextualizarea cercetării prin construirea de situații de lucru concrete*
- *Adecvarea stilului didactic la particularitățile clasei și individuale*
- *Gradul de realizare a instruirii – intradisciplinar, interdisciplinar, transdisciplinar (la grădiniță, în special)*
- *Crearea de noi situații de aplicare a deprinderilor însușite*
- *Organizarea și amenajarea funcțională a spațiului de joc și învățare*
- *Coordonarea jocurilor didactice și a activităților liber-creative*
- *Implicarea familiei în activitățile formativ-educative (atunci când este cazul)*
- *Inovare, adaptare, manufacturare de material didactic*
- *Coordonarea activităților extrașcolare (organizate în cadrul cercetării)*
- *Forme și modalități de dezvoltare a creativității*
- *Modalități de integrare a tehnologiei informaționale în procesul de predare - învățare.*

Notă: Chiar dacă natura cercetării alese nu permite evidențierea aspectelor anterior menționate, interpretările, concluziile și recomandările trebuie să conțină explicit modalitățile în care datele obținute vor fi transferate și valorificate la clasă/ la grupă și/sau în activitățile extrașcolare.

Anexa 4.4

GRILA DE EVALUARE A LUCRĂRII DE LICENȚĂ DE CĂTRE COMISIE

Prezentarea lucrării de licență va fi de aproximativ 15 minute și va cuprinde următoarele **aspecte**:

- prezentarea generală a manierei de structurare a lucrării;
- argumentarea importanței și actualității temei alese;
- evidențierea succintă a bazei teoretice argumentative, a teoriilor și conceptelor cu care s-a operat, respectiv a poziției candidatului/candidatei față de dezvoltările în domeniu și a unghiului de vedere din care a abordat design-ul părții practice a lucrării;
- prezentarea design-ului de cercetare;
- evidențierea interpretărilor și a concluziilor, a contribuției concrete a autorului/autoarei la elucidarea/soluționarea aspectelor problematice abordate, a limitelor asumate și a direcțiilor următoare (posibile) de cercetat.

Nota obținută în urma susținerii reflectă valoarea științifică a lucrării de licență/ de disertație și se calculează astfel:

- *media aritmetică a notelor acordate de către membrii comisiei de examinare.*

Dacă diferența dintre notele evaluatorilor este mai mare de 2 puncte, se procedează la revizuirea mediei de către comisie, președintele comisiei având decizia finală, în situația imposibilității obținerii consensului.

Dacă studenta / studentul nu poate răspunde la minim trei întrebări puse de membrii comisiei pe marginea lucrării de licență/ disertație, acesta/ aceasta poate fi respins(ă).

Dacă studenta/ studentul nu poate dovedi că rezultatele obținute în urma cercetării sunt proprii, atunci lucrarea poate fi respinsă.

În cazul în care diferența dintre notele individuale acordate de membrii comisiei de examen este mai mare de 2 puncte, președintele comisiei va media între membrii evaluatori. Dacă această diferență persistă și după mediere, președintele stabilește nota, din partea comisiei.

Criterii de notare din partea comisiei de examinare:

- *Valoarea științifică și practică a lucrării – 70%*
- *Maniera de susținere și prezentare a lucrării – 30%.*

Valoarea științifică a lucrării se evaluează în funcție de următoarele **criterii**:

- *Conturarea, delimitarea, importanța și actualitatea temei abordate:* documentarea anvergurii problematice (studii, date statistice), evidențierea dezvoltărilor actuale în

domeniu, naționale și internaționale, evidențierea nișei abordate, a plus-valorii lucrării.

- *Valoarea teoretică a lucrării:* evidențierea critică a teoriilor, paradigmatelor, factorilor, tipologiilor; utilizarea conceptelor; relevanța sintezei; structurarea logică și echilibrată a diferitelor aspecte ce circumscriu problematica abordată; profesionalismul redactării; relevanța și actualitatea surselor bibliografice.
- *Valoarea practică a lucrării:* corectitudinea și claritatea demersului de cercetare (formularea și delimitarea problemei de cercetat, a obiectivului cercetării, argumentarea tipului de cercetare ales, ipoteze relevante, corect formulate, selectarea eșantionului, acuratețea instrumentelor de investigație elaborate și a probelor administrate; validitatea și fidelitatea datelor obținute, a interpretărilor și concluziilor formulate); evidențierea noutăților aduse sau a utilității elaborărilor obținute prin lucrare, a punctelor pozitive și a limitelor rezultatelor obținute, ca și a posibilelor piste de dezvoltare.
- *Stil, prezentare generală:* structurare proporțională a diferitelor părți ale lucrării (introducere, parte teoretică, parte practică, concluzii, anexe, bibliografie), aspect estetic, ușurința delimitării aspectelor cheie, structurarea lor logică și coerentă.

Anexa 5: Template copertă și pagină de titlu



UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE

PROGRAMUL DE STUDII DE LICENȚĂ: *(se scrie denumirea
programului)*

(TNR, 16, majuscule, Bold, centrat)

LUCRARE DE LICENȚĂ

(TNR, 24, majuscule, Bold, centrat)

COORDONATOR:

Gradul didactic, prenume, nume

(TNR, 14)

ABSOLVENT:

Nume, prenume

(TNR, 14)

TIMIȘOARA

Anul

(TNR, 12, centrat)

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE

PROGRAMUL DE STUDII DE LICENȚĂ: *(se scrie denumirea
programului)*

(TNR, 16, majuscule, Bold, centrat)

TITLUL LUCRĂRII

(TNR, 24, majuscule, Bold, centrat)

COORDONATOR:

Gradul didactic, nume, prenume

(TNR, 14)

ABSOLVENT:

Nume, prenume

(TNR, 14)

TIMIȘOARA

Anul

(TNR, 12, centrat)